

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 900 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazásáról szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Megvan a fuzió

a liberálisok és a nemzeti-paraszt-párt között.

A liberális félhivatalos be is jelenti az egyesülést, Iorga viszont a kormánypárttal fuzionál.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Kormánykörökben ma bizonyos megütközéssel fogadták a Viitorul bejelentését, amely szerint a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt között teljes megegyezés jött létre és a legközelebbi napokban már hivatalosan is közölni fogják a pártok egyesülését. A Cuvantul a hírre megállapítja, hogy a fuzió korántsem a kormány támogatása érdekében és a néppárt felkérésére, hanem annak minden tiltakozása dacára és egyenesen a kormány ellen történt volna. A lapok és a közvélemény is csodálkozva veszik tudomásul ezt a kétségkívül szenzációszámú menő politikai eseményt és nyilván a történetek kiegyensúlyozására történt, hogy több néppárti vezető politikus ma azt a kijelentést tette, hogy a két párt egyesülése — amennyiben valóban létrejönne — korántsem jelenti az ellenzék túlsúlyba jutását, míg ezzel szemben a kormány ereje a legközelebbi napokban megszorodik. A lapok ezeket a kijelentéseket oda magyarázzák, hogy a kormány az utóbbi napokban teljes mértékben hajlandóan mutatkozik Iorga feltételeinek elfogadására s így a néppártban számítanak arra, hogy Iorgaék bevonásával a kormánypárt tetemesen gyarapodni fog. Tárgyalások folynak még különben Lupu dr.-ral, az új parasztpárt vezérével is, a kormánynak tehát nincs mit tartania az új szövetségeseitől.

Ezzel szemben a Viitorul megállapítja, hogy Bratianu Ionel most már mindent megtesz egy szövetséges parlamenti blokk összehozására, amelynek az éle kifejezetten a kormány ellen irányulna. Az ellenzéki pártok közötti tárgyalásokat e célból maga Bratianu Ionel vezeti s nem kis érdeklődést kelthet a Cuvantulnak az értesülése sem, hogy a liberálisok ezután a Magyar Párt parlamenti tagjait is megkísérik bevonni az ellenzéki blokkba. Duca, volt külügyminiszter — írja a Cuvantul — bár határozottan a blokk mellett foglalt állást, kijelentette, hogy nem tartja helyesnek a nemzeti-parasztpárttal létrejött fuziót s ez ellen küzdeni is fog. Szerinte a liberálispart egyedül is van olyan erős, hogy szükség esetén a kormányt átvegye, nincs szükség tehát egyetlen más párt támogatására sem. Bratianu Vintila ugyan helyesli Duca érveit, de kijelentette, hogy amennyiben a vezetőség mégis a fuzió mellett foglalna állást, a határozathozás is megnyugszik. A Cuvantul épen ezért fenntartja azt az elmúlt napokban hangoztatott megállapítását, hogy a volt liberális pénzügyminiszter inkább egy néppárti-liberális közélet hiva s a kamara folyosóján állítólag azt a kijelentést tette, hogy mélyen sajnálja, hogy a kormány averziója miatt a liberálisok és a néppárt között folyt tárgyalások eredménytelenek maradtak.

Megszavazták a posta reformját.

A szenátus tárgyalás alá vette az új fényüzési- és forgalmi javaslatozt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara éjjeli ülésén folytatták a postatörvény javaslat vitáját. Bratianu Vintila támadja a javaslatot, amely nem valósítja meg az autonómiát, megszünteti a posta igazgató-tanácsát és a posta vezérigazgatójának tulsok hatalmat ad a kezébe. Kijelenti, hogy a liberálisok a javaslat ellen szavaznak. Valeanu miniszter válaszol Bratianu Vintilának és kifejti, hogy a liberálisok postatörvénye alkalmazhatatlan, ezért szükség volt annak praktikus módosítására. A miniszter felszólalása után a törvényjavaslatot általánosságban megszavazták.

A szenátus ülésén a fényüzési és forgalmi adóról szóló törvényjavaslat vitája folyt. Constantinescu Tancred tiltakozik az ellen, hogy ilyen fontos javaslatot délután 4 órakor osztanak ki a szenátorok között és este már megkezdik a tárgyalást is, anélkül, hogy a javaslat kellő áttanulmányozására kellő időt adtak volna. Cerches az iparkamarák uniója nevében köszönetet mond a miniszternek, ezért a javaslatért, amely a kereskedőket számos zaklatástól szabadítja meg, sérelmesnek tartja azonban, hogy a javaslat méltánytalan az iparosokkal szemben. Manolescu pénzügyi államtitkár kifejti, hogy a javaslat komolyságát nem érinti az a sietség, amellyel a parlament elé hozták.

A javaslat hosszas és alapos tanulmányozás tárgyát képezte. Ezzel kapcsolatban beszél az új vámtarifákról, amelyek megvédik a hazai ipar érdekeit. A javaslatot a szenátus 75 szavazattal 3 ellenében elfogadja.

A kamara délelőtti ülésén is folytatták a postatörvény javaslat vitáját. Valeanu kijelenti, hogy tegnap esti beszédében nem szándékozott megsérteni Bratianu Vintilát, akit biztosít arról, hogy igyekszik elfogadni olyan módosításokat, amelyek nem változtatják meg a javaslat lényegét. Bratianu Vintila kijelenti, hogy ő csak a posta intézményének magasabb érdekeit szolgálja, nem pedig pártérdekeket. Ezután a javaslatot részleteiben megszavazták, majd áttérnek a bélyegtörvény vitájára. Popovici Mihály a nemzeti-parasztpárt nevében visszautasítja a javaslatot.

A délutáni ülésen Ianculescu tábornok tiltakozik az ellen, hogy a múlt ülésen egy képviselő megsértette a Vitéz Mihály-rend lovagjait. Kijelenti, hogy az a föld, amelyet ezeknek a hősöknek adnak, nem alamizsna, hanem az ország haláljának bizonyítéka. Áttérve a bélyegtörvény javaslat tárgyalására, Ilescu kijelenti, hogy a parasztpárt a javaslat ellen szavaz. Bratianu Vintila szerint a javaslat diszpozíciói, különösen az örökösödési illetékre vonatkozó rész, teljesen elhibázott.

Iorga Miklós érdekes nyilatkozata Belgrádban.

Milyen a kisebbség helyzete Romániában a tudós politikus-professzor szemüvegén át.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától.) Most ülésezik — mint megírtuk — Belgrádban a második bizantológiai kongresszus, amelyre Európa minden részéből eljöttek a legkiválóbb bizantológusok. A megjelent tudósok között van Iorga Miklós is, aki belgrádi tudósítónak szenzációsan érdekes intervjut adott a romániai kisebbségi kérdésről.

— Nagyon sajnálhatja, — mondotta Iorga — hogy tegnap nem volt jelen a román követség fogadó estélyén. Ott láthatta volna, hogy a tanítványaim között magyarok, szászok és románok vannak és köztük sem én, sem pedig román tanítványaim nem teszünk különbséget. Az én nemzeti kisebbségi politikámban benne van az én egész életprogramom:

— Mindenki énekeljen, beszéljen, táncoljon úgy, ahogy akar és nem akarok a nemzeti kisebbségtől egyebet, mint hogy ismerje meg az országunkat és abban becsületesen dolgozzék. A magam részéről gróf Majláth Gusztáv, romániai magyar püspökkel a legjobb barátságban vagyok. Sőt a román országos műemlékeket megőrző bizottság, amelynek én is tagja vagyok, az erdélyi magyar katolikus műemlékeket épen olyan védelemben részesíti, mint a két román egyházét. Erre a célra nagyobb pénzüsségeket is bocsátottunk az erdélyi katolikusok rendelkezésére, anélkül, hogy ezekről a pénzekről elszámolást követeltünk volna.

— A Bratianu-kormány számos kisebbségi törvényt hozott tető alá, bár Angheliescu

volt közoktatásügyi miniszter kisebbségi javaslatai ellen a mai kormánytöbbség akkor élesen állást foglalt. A magyarországi sajtóban az ellenőrségem alatt álló Kulturliga ellen már több ízben éles támadások hangzottak el. Ugy állítják be ezt a román Kulturligát, hogy az bombával, terrorral akar románosítani, pedig ez nem igaz. Ez a kulturliga egész Románia művelődését tartja szem előtt és ha kisebbségi kultúrtörvényeket támogathatunk, azt mi a legnagyobb előzékenységgel tesszük meg. Ha Teutsch szász püspök hozzám, mint a Kulturliga elnökéhez, német levelet intéz, én arra mindig németül válaszolok: magyar levélre pedig magyar választ küldünk. Amikor az erdélyi magyar diplomokban a magyar himnusz énekelték, akkor a román belügyminiszter ez ellen nem emelt kifogást, sőt kijelentette, hogy nyilvános helyeken szabad a magyar himnusz énekelni. Mi mindenben azon vagyunk, hogy az új körülmények között a kisebbségek jól érezzék magukat és az életet számukra megkönnyítsük.

— A magyar magnások külföldön is sokat panaszkodtak az agrárreform szerintük sérelmes intézkedései miatt. Nálunk az agrárreform nem irányult kizárólag a kisebbségek ellen. A két román egyház, sőt a román tudományegyetem földjeit is el kellett vennünk, mert a parasztnak földet kellett adni. Ha a paraszt nem kapott volna földet, akkor ki lett volna a forradalom, ezt pedig mindenáron meg kellett akadályozni. A paraszt boisevizmus szerintem sokkal veszélyesebb a városi munkások kommunista törekvéseinél.

Megállapították az új lakbéreket.

A parlament által megszavazott lakbérleti törvény rendelkezésével.

(Arad, április 14.) Steinitzer Pál dr., az aradi háztulajdonosok szövetsége ügyésze közli a következőket:

A háztulajdonos és lakó közötti harc egyelőre véget ért. A háború utáni idő legintósbabb, az ország lakosságának tulnyomó részének életbevágó existenciális problémája, a lakáskérdés, az ország milliárdnyi lakosságától legnagyobb fokú izgalommal várt kérdés végre valahogy törvényhozásilag rendeztetett, a mennyiben a Cudalbu miniszter által benyújtott törvénytervezetet bizonyos módosítással egy a szenátus, mint a kamara elfogadta s így törvényvé vált.

A törvény leglényegesebb intézkedése, a háztulajdonosok tíz éven át folytatott harca után végül megállapítást nyert a törvényelső §-ának ama elvi kijelentésével, hogy 1927. május hó 6-ikától fogva (ami nálunk május hó 1-ét jelenti) az összes lakbérleti szerződések az általános magánjog rendelkezései alá jutnak vissza, ami azt jelenti, hogy végre valahára a lakáskérdés tekintetében is a normális állapot helyreállt és a háztulajdonos ingatlana fölött szabadon rendelkezik. A törvény csak két kivételt tesz és pedig a közhivatalnokok és állami nyugdíjasok javára, ezek szerződését a törvény szavai szerint is megújítja és utóljára 1929. április 23-ikáig meghosszabbítja. Ugyanezt alkalmazza a törvény az állami jellegű intézetek és a diákokthonok által elfoglalt lakásokra vonatkozólag.

A többi lakbérleti szerződések tekintetében a törvény ugynevezett túrelmi időt engedélyez a lakóknak, úgy amint annak idején az üzletek és nem lakás céljaira szolgáló egyéb bérleményekre történt és pedig ama lakók részére, akiknek jövedelmre a 400.000 lejt meghaladja 1927. október 26-ig, minden többi lakóra nézve pedig 1928. április 23-ig engedélyezi az otthagást a törvény 13. §-ának megállapított béremelés mellett.

E törvényszakasz szerint a lakók: 1. akik

1914. évi május hó elsején 3000 koronát és ami ezzel, egyenlő 3000 lejt, vagy ennél kevesebbet fizettek, az akkori bérnek 16-szorosát fizetik 1927. május hó elsejétől; 2. akiknek a lakbére 1914-ben 3000 korona vagy lejtől 5000 korona v. lejtig terjedt, az akkori bérnek 15-szörösét és 3. az 5000 korona, illetve fejnél magasabb bérösszegnek a 12-szeresét.

Ami a nyugdíjasokat illeti, amennyiben azok az 1. vagy 2. pontban felsorolt kategóriába esnének, az 1914., illetve 1916-os nézvérik tizenkétszeresét fizetik. A fenti hármaskvóta a köztisztviselőkre is, a magánosokra is egyaránt kiterjed, a törvény e tekintetben

nem tesz különbséget.

A törvény emellett határozottan kimondja, kötelesek a béren kívül megfizetni az összes törvényes mellékdíjakat és a taxa comunale-nak részük eső részét.

Ugyancsak kimondja a törvény, hogy az esetekben, ha az 1925. vagy 26. évek folyamán fizetett lakbér többet tesz ki, mint amennyit a jelenlegi törvény megállapított, úgy a bérlő a magasabb lakbért köteles fizetni.

Megjegyzem, hogy a törvénynek minden intézkedése, melyek a béremelésre vonatkoznak, csak azon bérlőkre vonatkoznak, akik a törvényvel fogva a meghosszabbítás kedvezményében részesültek, nem pedig azon új lakókra, akik az 1923. évi lakbérleti törvény 20-ik §-a alapján a háztulajdonos és bérlő által közösen megállapított bért fizetik.

Miniszteri utasítás az aradi népszámlálásra.

Angel István dr. hozza haza az instrukciókat.

(Arad, április 14.) Amikor a népszámlálásra vonatkozó rendelet megérkezett Aradra, a város vezetősége nyomban táviratot mentesített a miniszteriumhoz, közelebbi magyarázatot kérve egyes homályos pontokra. Ma sürgönyválasz érkezett a miniszteriumból. A távirat felhívja a város vezetőségét, hogy pontosan olyan értelemben csinálja a nép-

számlálást, mint ahogyan a végrehajtási utasítás előírja és egyben tudomásul adja, hogy a szükséges felvilágosításokat már megadta a Bucurestiben időző dr. Angel István polgármesternek, aki majd hazaérkezése után részletesen megmagyarázza a miniszterium intencióit. Az ívek kiosztása már nagyban folyik és husvétig, be is fejeződik.

Elkészült az első B-lista Aradon.

Aradváros ügyosztályai nagyszabásu leépítést terveznek.

(Arad, április 14.) A városi tisztviselő fejelet már hónapok óta függ a fenyegető Damokles-kard, a B-lista réme. A miniszteriumban kiadták a parancsot: minden körülmények között végre kell hajtani a leépítést és azóta a városokban már folyik annak a listának az összeállítása, amelyet az egyes ügyosztályok az elbocsátásra javasolt tisztviselőkről készítenek. Az aradi városházám már el is készült egy ilyen előzetes lista, amelyet Angel István dr. polgármester hazaérkezése után tartatnak

majd be a város vezetőségének. Az illetékes városi hivatal elsősorban a segédzemélyzet listáját állította össze, amelyben a még ki nem nevezett tisztviselők szerepelnek. Ebbe a listába felvették azokat a városi tisztviselőket is, akik a hatvanadik évüket betöltötték és azokat a nyugdíjasokat, akiket nyugdíjazásuk után újból napidíjasként alkalmaztak. Összesen 32-en szerepelnek az eddigi összeállításban, azonban valószínű, hogy a revízió során még nagyobb személyi változások fognak történni a listában.

T A R C A.

Csődület a newyorki uccán.

Megy, mendégél a yankee a newyorki uccán, s eközben természetesen a világon semmi másra nem gondol, mint az üzletére, illetve arra az egy üzletkötésre, mely pillanatnyilag foglalkoztatja. Vajon sikerül-e eladni az áruját, avagy kénytelen lesz átadni a jobbernek, aki biztosan elviszi a haszon oroszlanrészét! És mi lenne akkor, ha a jobbernek sem kellene az áru? Muszáj volna auction-t rendezni...

Amint ezekre a nem nagyon épületes dolgokra gondol a yankee, szórakozottságában kifejezi világmegevését azzal, hogy kóp egyet, bánja is ő, akárhova, a járdá szélére... Vesztere meglátja a cop (a rendőr), aki hétnárioldes lépésekkel odaugrik hozzá és csendesén ráteszi a kezét a vállára.

— Mit csináltál, te szerencsétlen! — mondja a rendőr vésztijszólan szelid, atyai hangon.

És rögtön elkezd kialakulni az embergyűrű a yankee körül; először csak négyen-ötven állják körül, majd ezek mögött még egy gyűrű keletkezik, s azután még egy — mint a vízbe dobott kő körül a víz fodra, úgy a yankee körül is egyre szélesebb és szélesebb körökben hullámszik a nép. Persze rendőrök is vannak az embergyűrűben, mert a rendőr épen úgy siet az „esemény” színhelyére, mint a többi kíváncsi nép.

— Well, Charlie, telefonálj csak a health officer-nek...

A rendőr bemegy a legközelebbi boltba telefonálni. Az a kollegája pedig, aki tettenérte a yankeet, egy kis előadást tart neki, hogy a nagyérdemű közönség addig se unatkozzék, míg a telefonüzenetre megérkezik az egészségügyi tiszt.

— Nem gondold-e — kezd előadását a cop — hogy utálatos illetenség, amit csináltál? Ez az istenáldott város kétfélmillióháromszáztizentkétezer dollárt költ évente a köztisztaságra és hétszázkilencvenöt dollárt a

közegészségügyre, hogy tiszta legyen a newyorki ucca és te nem restelled a magisztrátus intencióit semmibe se véve, ilyen rendetlenséget elkövetni! Az ilyen rendetlen polgároktól vajon mit tanulhat a serdülő ifjuság? Vagy talán sohasem olvastad a polgármester figyelemzítő plakátját, amely szerint „A járdára köpni illetenség, melynek büntetése száz dollárig terjedhető pénzbírság vagy egy évig terjedhető börtön, vagy mind a kettő?”

Ez az oktatás minden esetben addig tart, míg kétüléses kis kocsiján meg nem érkezik a doktor, a health officer. A doktor persze maga hajtja a kocsit; a mellette levő ülésen egy börtön táska van s egy háromlábú, egy méter magas asztalka, melyet a doktor odaállít a táskával együtt a yankee elé. Az embergyűrű körülötök tömörülni kezd, ember-ember hátán szorong, mert mindenki közelről akarja látni és hallani, mi történik itt? A cop, aki a vétséget felfedezte, mint a ródui kolosszus, szétvetett lábakkal áll a köpet felett, hogy a tolongásban senki rá ne léphessen.

A health officer kinyitja a táskáját, az asztalkára kitesz belőle egy mikroszkópot, egy orvosságot üveget, melyben valami plus tittához hasonló folyadék van, továbbá néhány apró műszert, csipeszt, kanálkát, miegvelet s különféle apró üveglemezeket. Azután egy négyzetletes üveglemezt egy igen lapos kis lapátkával együtt a yankee kezébe ad:

— Szedj föl csak egy keveset abból a köpetből az üveglapra!

A yankee lehajol, a saját köpetéből fölken egy picinyke darabot a lapátkával az üveglemezre. A health officer ezalatt meggyújt az asztalon egy parányi spirítuszlámpát. Amint a yankee átadja az üveglemezt a health officernek, ez a piros folyadékkal rácsöppent, aztán egy vékony kis gyűrűt, mely valami balsamból van származva, a pirosra festett anyag köré odahelyez a lemezre, amelynek alját egyszer-kétszer athuzza a spirítuszlámpa felett, hogy a balsangyűrű megpuhuljon és végül a lemezre ráborít még egy üveglemezt. Most

már a fedőlemez és a gyűrű közé légmentesen be van zárva a megvizsgálandó anyag, melyet a health officer a mikroszkóp alá helyez, bepillant a csöbe, csavar rajta egyet-kettőt a barátságosan rászól a yankeera:

— Nézz csak bele ebbe a csöbe!

S amint a yankee bámul a mikroszkópba, a health officer szinte gépiesen elmondja a maga hivatalos mondanivalóját:

— Látod azokat az apró, kék vonalakat!

Azok a baktériumok, amelyek hemzsegnek a köpetedben... Látod a vöröset is? Azok az ezoinofil granulációk... Ha ezek mind szépen megszáradnak a járdán s az ucca porával együtt leiszáradnak a levegőbe, azoktól a kék pálcikák tünővé válnak, azoktól a piros szemcséktől pedig asztmát kaphat a legelső árókező, aki ezt az ártalmas fertőzött port beszívja. Hogy teged nem tettek beteggé ezek a baktériumok, szerencse, de ha egy hurutos embernek a nyálkahártyájára jutnak, azt az embert már veszedelembe dönthetik. Ne köpködj tehát az uccán, mert nagy mértékben veszélyezteted vele embertársaid egészséget és életét.

Az utolsó szavaknál a health officer leünt a járdán valami fertőtlenítővel a köpetet és már csomagolja is a cók-mókját; aztán meg a kis kocsijába és megy vissza a hivatalába. A szakszerűen oktatott yankee körül az embergyűrű oszladozik, a cop pedig viszi a yankeet a court-ra, ahol a bíró elítéli két dollárra, melyet természetesen rögtön le kell fizetni, vagy külföldben be kell mennie a fogházba, s ott kell maradnia mindaddig, míg valami rokon vagy jóbarát a két dollárt be nem hozza, amivel aztán a kihágási ügy jögerősen véget is ér.

Mindezt pedig csak azért mondtuk el, mert ha vizsgálatalunk Arad egyetlen d'zén, az aradi korzón, akkor lépten-nyomon azt a szomorú megállapítást tehetjük, hogy bizony Aradra is nagyon, de nagyon ráférne a newyorki tilalmi törvény életbeléptetése.

Merénylet

a budapest-belgrádi gyors ellen

A mozdonyvezető ébersége megakadályozta a szerencsétlenséget.

(Az Aradi Közlöny szabadkai tudósítójától.)
Három éjszaka egymásután merényleteket kíséreltek meg a belgrád-budapesti gyorsvonat ellen. Meglazították a vasúti sínek csavarjait, vasdarabokkal helyezték el a sínekre, de a mozdonyvezető ébersége folytán mindegyik kísérlet csődöt mondott. A vonalat most csendőrség és katonaság őrzi, mert a sínek menti erdőségekből lövöldöznek a vonatra. A testet még nem sikerült kinyomozni.

Miniszteri vagyon rejtelmes vándorútja.

Francia exminiszter titokzatos kalandja. — Az ósrégi szekrény különös históriája.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.)
A volt francia miniszter Olivier Taigny nemrégiben elhatározta, hogy egy szép kis barokkstíliú palotát vásárolt magának a Wilson Avenue-n. Sikeresen be is fejezte a tárgyalásokat a palota tulajdonosával, egy amerikaival és abban állapodtak meg, hogy a miniszter másnap lefizet a házért kemény 600.000 frankot az amerikai kezébe. Taigny kegyelmes ur az amerikaitól egyenesen egy bankba ment, amelynek safejéből kivett egy nagy csomag értékpapirt, hazavitte és elhelyezte egy régi tölgyfaszekrény titkos fiókjában. A titkos rekesz ajtaját patlant egyet és Taigny nyugodt elégedettséggel rakta zsebre annak kulcsát. A régi szekrényt apjától örökölte a miniszter és a rekesz titkát kivüle nem ismerte senki sem.

Másnap délután kinyitotta a titkos rekeszt a miniszter, hogy kivegye az értékpapirokat, amikkel fizetni akart az amerikaiak, de sápadtan állt meg a nyitott rekesz előtt. A kazettából egy nagy csomó értékpapir hiányzott. Halasztást kért telefonon az amerikaitól, aztán behívta Francois Rome nevű öreg szolgáját, keresztkérdések alá fogta, de a szolga, aki már tíz éve állt a miniszter szolgálatában, becsület-szavát adta, hogy részvényeket nem is látott még életében. A következő nap, amikor újból kinyitotta a titkos rekeszt a miniszter, megint kevesebb volt a részvények száma. Erre már elautózott a rendőrségre, ahonnan egy magasrangú tisztviselővel tért vissza. A helyszíni szemle alkalmával a miniszter kinyitotta a titkos kazettát is.

— Hihetetlen — rémült meg hangosan.

— Na mi az? Mi történt? — kérdezte a rendőrigazgató.

— Mig odavoltam, megint megfogytak az értékpapirok — magyarázta sápadtan a miniszter.

És tényleg: a kazettában már csak egy tucat részvény hevert. A rendőrigazgató nem csodálkozott sokat, hanem kijelentette, hogy a tettes csak Francois Rome lehet. Be is mentek a szolga-szobába és kutatás közben tényleg találtak néhány doboz finom, a minisztertől elcsent cigarettát. A rendőrdirektor ezenkívül felfedezett egy sarokban papirhamut.

— Itt égették el a részvényeket — jelentette ki fölényesen és vitte magával fogolyként a szolgát. Az tagadott körömszakadtáig. Arra a kérdésre, hogy milyen papirokat égetett el szobájában, azt felelte, hogy szerelmes leveleket. A rendőrség azonban akkor került tulajdonképpen nehéz helyzetbe, amikor a következő napon Taigny közölte, hogy a láthatatlan tettes újból megdézsmálta a titkos kazettát. Egyetlenegy részvény maradt most már csak abban és mikor két nap múlva újból felnyitotta a rekeszt, az az egy is eltűnt belőle.

Most már a rendőrdirektor is eljött, átvizsgálta a ravasz szekrényt, meg a rekeszt és ekkor egy kicsi kis gombot fedezett fel, amit mindenki disznak is vélhetett. Megnyomta a gombocskát és a miniszter meglepetése határtalan volt. Felnyitott egy második kazetta ajtaja és az összes eltűnt részvények abban voltak. Kiderült a rejtély. Ahányszor a miniszter kinyitotta a kazettát, néhány részvény automatikusan lecsúszott a második kazettába. A szolgát szabadlábra helyezték. Megsértett becsületéért 20.000 frankot kapott a gazdájától.

Pénteken berekesztik a parlamentet.

Személyi változások készülnek a kormányban.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Averescu tábornok ma tanácskozást folytatott Negulescu kamarai elnökkel és elhatározta, hogy pénteken bezárják a parlament ülészeit és májusban újabb rövid ülésszakot fognak összehívni, amikor összesen 20 ülést tartanak a tisztviselői fizetések rendezésének elintézésé végett, mert ez a törvényjavaslat sokkal fontosabb, semhogy 2—3 ülésen elintézhető lenne, még ha most meg is hosszabbítanák az ülésszakot. A kamara még most megszavazza a bélyegtörvényt, az olasz-román egyezményt és más kisebb javaslatokat. Még meg nem erősített hírek szerint újból aktuálisá vált a kormány átalakításának

kérdése, miután a nemzeti-parasztpárttal folytatott tárgyalások meghiusultak. Averescu minisztereinek most már rövid időn végre akarja hajtani a kormány újraszervezését. Itt szerint legfontosabb a pénzügyi tárca betöltése, amelyet Caroflid, a jelenlegi földművelésügyi miniszter venne át, Manolescu pedig a kereskedelemügyi miniszterium élére kerülne. Cudalbu igazságügyi miniszter már régóta azok között szerepel, akik a kormányeinök az átszervezésnél feláldoz. Groza Péter is tárcát kap, még pedig a földművelésügyi miniszteriumot. Azt hiszik, hogy az átalakítás a legközelebbi időn belül, a parlament ülészekének befejezése után megtörténik.

Asszonykivégzés lesz Németországban.

A csapodár feleség megölette az urát, de a szerető bevallotta borzalmas bűnét.

(Az Aradi Közlöny drezdai tudósítójától.)
A szerelem és bűn egy szenzációs drámájának utolsó felvonása is végéhez közeledik. A lipcsei birodalmi bíróság büntetőtanácsa jóváhagyta azt a halálos ítéletet, amelyet a drezdai esküdtszék hozott a férjgyilkos Dorner Ottóné és szeretője, Krönert Ottó ellen.

Ennek a gyilkosságnak előzményei még a háború előtti időkre nyulnak vissza. Ekkor ismerkedett meg a fiatal és szép Annamária Dorner Ottó bírósági ülnökkel és bányatüajdonossal, aki már nem volt fiatalember, de viszont hatalmas vagyonnal rendelkezett. A házasság nem bizonyult boldognak és a fősvény férjtől elhanyagolt asszony csakhamar más férfiaknál keresett vigasztalást. Mivel filmszínésznő akart lenni, egy filmszínésziskolába járt, ahol megismerkedett Krönert Ottó montörrel. Szép fiatalember volt ez a Krönert és a két fiatal szenvedélyesen egymásba szeretett. Az asszony kertésznek szerződtette villájába Krönert és ettől kezdve oly nyíltá vált a kettejük között lévő viszony, hogy mindeki azt hitte: a férj beleegyezésével történik mindez.

A Dorner-villabeli háromszög végül is katasztrófára vezetett. Annamária mindjebb

vágyott arra, hogy férje ne legyen utjában és hatalmas akaraterejével, démoni módon, szerelemből és bűnből oly hálót font szeretője köré, hogy az akaratnélkül engedelmeskedett parancsának. Hallatlan raffiniával kezdett hozzá a nőstényördög művéhez. Hetekig készültek a gyilkosságra, próbákat tartottak, 1920. április 16-ikán aztán holtan találták meg a kertben Dorner Ottót, a férjet. A holttest mellett ott volt Dorner revolvere, amiből egy golyó hiányzott. Oly pompásan volt megrendezve minden, hogy a bizottság megállapította a balesetet. A temetés után nagy dárídók közt élt a villában az asszony szeretőjével. A nem teljesen elromlott fiatalemberben azonban felébredt a lelkiismeret és megrémült a nőtől. A férfi összetört, Annamária tehát más szeretőt után nézett. Az egyik aztán férje is lett és ekkor Krönert mehetett. A Dorner-villa volt szerelmi ura azonban nem talált seholsem nyugtot és egyszer csak beszélni kezdett. A rendőrség figyelni kezdett és csakhamar letartóztatta a gyilkost.

Az asszony tagadott körömszakadtáig, de hiába: a férfi mindent bevallott. Ha nem kapnak kegyelmet, legközelebb asszonykivégzés lesz Németországban.

Kontárok építik az aradi Mossóczy-telepet

Tömeges feljelentések az aradi mérnöki hivatalhoz.

(Arad, április 14.) Érdekes feljelentés érkezett a városi mérnöki hivatalhoz. A feljelentést a Mossóczy-telepen lakó, képesítéssel rendelkező építésszek, illetve kőművesmesterek Józsa Károly, Hógye Károly és Szabó Béla irták alá. Elmondották, hogy a Mossóczy-telepen az építkezések nagyrészt képesítés nélküli kőműveslegények végzik, akik sokkal olcsóbban vállalhatják a munkákat, mint ők és így a képesítéssel rendelkezők nem tudnak emiatt megélni. Majdnem minden házépítkezést a kontárok kapják meg. Felemlítnek egy esetet, amikor Kovács István Fiului (Szentleányfalvi)-uti háztulajdonos épített házat és a munkát egy képesítéssel nem rendelkező Manga nevű kontár kapta. Ehhez hozzáfűzi a feljelentés azt is, hogy Strakovics Vilmos képesített építész védőmesterséget folytat, aláírja a terveket, azonban nem ő vezeti a munkálatokat és meg sem jelenik az építkezésnél.

Megharapott detektív

Budapesti háziur közelharca a rendőrséggel.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.)
Nem mindennapi harc folyt le ma Budapesten a Szabadság-tér 2. számú házban. László Dániel tőzsdébizományos, a ház tulajdonosa nemrég két szobát adott ki Vécsei Györgynek üzleti célokra. Nemsokára azonban megbánta az üzletet, mert magasabb lelépést ígérték neki a szobákért. Felkereste Vécseit és megígérte neki, hogy a lelépési díj felét odadja neki, ha kiköltözik, erre azonban a lakó sehogy sem volt hajlandó. Erre László ma reggel lelakatolta Vécsei helyiségeit és négy fiatalemberrel, revolverrel felfegyverkezve, az ajtó elé állott. Vécsei alkalmazottait nem engedte be,

Kérik a mérnöki hivatalt, lépjen közbe és védjé meg a képesítéssel rendelkezőknek az existenciáját. A mérnöki hivatal a feljelentés nyomán megindította a vizsgálatot és a feljelentő építésszeket április 19-re beidézte a mérnöki hivatalhoz.

Ezzel az ügyvel kapcsolatban azonban igen érdekes a telepen építkezők véleménye. A telepen ugyanis nagyjából szegényebb emberek építenek kisebb lakóházakat és ezek azon a véleményen vannak, hogy nem bíriák el azokat a magas építési díjakat, amelyeket a képesített építésszek szabnak. Kis keresetükből alig-alig tudnak valamit félretenni, hogy viskójukat felépítsék és így örülnek, ha vannak, akik olcsón vállalják el. Ezért nem akarják felkeresni a képesített építésszeket, akik — s ez a nagy rezsi és adók következtében természetesen is — 8—10.000 lejt kérnek azért, a melyet nem képesített emberek 3—1000 lejt csinálnak meg.

majd az előhívott rendőrtisztviselőre is ráfogta revolverét. A tisztviselő a kerületre ment, majd két detektívvvel később visszajött. Amikor a rendőrség a ház elé érkezett, László lekialtott nekik:

— Jöjjenek csak fel, majd meglátják mit csinálók.

A detektívek a házba mentek, mire László rájuk akart löni, azonban a revolvert idejében kiütötték a kezéből. Erre nekirohant az egyik detektívnek és három helyen beleharapott a karjába, egy másiknak pedig két újat kifecamította. Ezután valóságos dühöngeni kezdett, úgy, hogy meg kellett kötözni kezét-lábát és úgy vitte a rendőrségre. László közben elveszítette eszméletét. Hatóságok közeg durva megsértéséért indul meg ellene az eljárás.

Kis krónika a nagyvilágból.

A hasonlóság problémája szülő és gyermek között. Ernszt Kretsch, tübingai professzor évtizedeken át folytatott megfigyeléseket, hogy valami törvényszerűséget állapítson meg a szülő és gyermek közti hasonlóság problémájában. Legutóbbi megfigyelésének tárgya 100 kiválasztott házaspár volt, akiket a professzor gyermekkoruk óta figyelt, tehát ismerte a szülők minden ismerhető természetét, lelkét, testét, anyagi és társadalmi viszonyait egyaránt. És a fásztó kutatás eredménye rendkívül érdekes volt. A megfigyelt 100 esetben csak 13 gyermek hasonlított egészen valamelyik szülőjére, 63 alig és 24 egyáltalában nem hasonlított sem az apjára, sem az anyjára. A pozitív eredmények között a legtöbben az anyára hasonlítottak az újszülöttek, amiből a professzor azt a bölcs következtetést vonja hatalmas könyvében, hogy a fajfenntartást igazán komolyan, teljes odaadással csak a nő fogja fel. Máskülönbén ő maga is kénytelen megállapítani, hogy az évtizedes fásztó orvosi kutatás eredménye valójában negatív s így a Teremtő nagy titkát, a hasonlóság problémáját neki sem sikerült megvilágítania.

A gyomorrákot nem a husevés okozza. Az angol közegészségügyi hivatali doktorai nemrégiben érdekes módon állapították meg, hogy a gyomorrákot nem a husevés okozza. Egy bizottság felkereste azokat a katolikus szerzetesházakat, amelyek tagjai, szabályaik értelmében, vagy egyáltalán nem esznek húst, vagy csak nagyon ritkán. Ily módon alaposan megvizsgálták az illetékes rendi előjárók engedelmével a karthauziak, karmeliták, dominikánusok és a szigorú ciszterciák több rendházát és a rendtagok egészségi állapotát. A vizsgálódás eredménye az volt, hogy a gyomorrák a húsfelektől tartózkodó szerzeteseknél is ugyanolyan arányszámot mutat, mint egyebütt.

Whisky a töltőtollban. Egy igazi amerikai történetről számol be egy chicagói hír. A város legforgalmasabb pontján az utóbbi időkben az uccai árusok nagymennyiségű töltőtollat adtak el, melyek nagy alakja és formája merőben elüt az eddig használatban levő íróeszközöktől. A szokatlanul kapos, furcsa töltőtollak a rendőrök figyelmét is felhívták, akik aztán megállapították, hogy miért veszik ezeket az „íróeszközöket” a száraz Amerika polgárai. A tollak ugyanis whiskyvel voltak töltve, ami egy élelmos pálinkacsempész reklámötletét dicséri.

Ember a száztokos hőben. Ha különösen meleg környezetben vagyunk, az érverések száma azonnal eszikken. A vérkeringés rögtön lassodik, a véredények kitágulnak és a bőseges izzadás, mely a test felületén elpárolog, gondoskodik a lehülésről. — Mindenki tudja, hogy meleg nyáron és nedves levegőben az izzadságnak ez az elpárolgása nem sokat segít, de annál többet száraz levegőben. Egy német tudós most az emberről szóló művészen csodálatos kísérleti példáját mondja el annak, hogy mekkora az ember hőbírása; sokkal nagyobb, mint azt általában gondolnánk. Berger és De la Roche ugyanis képesek voltak 100—127 fokos száraz levegőben 8—16 percig megmaradni. A kísérlet — legalább így mondja a könyv — mit sem ártott nekik, sőt a szerveik oly kitűnően dolgoztak, hogy testük belsejében a meleg nem emelkedett a normális fölé, noha környezetük hőmérséklete fölötté volt a víz forrponájának.

Népszerű helyárrakkal!!

Beethoven IX. Symphonia

husvét hétfőjén 11 órakor
a Filharmonia teljes zene-
kara és 4 solo szereplővel

Jegyek: 100—20 lejjig Sándor Ferencnél.

Hajza egy magyar primadonna után.

Küry Klára nyomtalanul eltűnt a magyar fővárosból. — Az elveszettnek hitt és megkerült magyar színművész.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt Pásztor Béla az UFA színház vezérigazgatója bejelentette a budapesti rendőrségen, hogy Küry Klára az ismert magyar művész nyomtalanul eltűnt. A főkapitányság először ugyan meglehetősen fenntartással fogadta a hírt, mert modern, nagyszerűen konstruált reklámot sejtett a feljelentés alatt. Ennek dacára megindult a nyomozás Küry Klára hollétének felkutatására. A detektívek a művész lakásán megtudták, hogy lakását lakattal lepecsételte és elutazott, de azt senkisé tudta megmondani, hogy hova. A házfelügyelő öt héttel ezelőtt látta, hogy egy magas, elegáns férfi kíséretében ment el és a kapunál a házfelügyelőnek azt mondta, hogy néhány napra elutazik. Azóta nem tudnak semmitsem róla, még a benső barátai sem. A rejtélyes eltűnés ügyében azután ma érdekes fordulat történt.

Művészet.

Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: Nincs előadás. Szombat este 8 és fél óra: Nem nősülök, vigjáték. (Fél helyárrak.) Vasárnap délután 3 órakor: Zsiványkirály, operett. (Mérsékelt helyárrak.) Délután 6 órakor: Névtelen asszony, dráma. (Rendes helyárrak.) Este 9 órakor: Sybill, operett. (Farkas Lili fellépte.) Hétfő délután 3 órakor: Frasnita, operett. (Mérsékelt helyárrak.) Délután 6 órakor: A Noszty-fiu esete Tóth Marival, vigjáték. (Huszdik előadás.) Mérsékelt helyárrak. Este 9 órakor: Cirkuszhercegnő, operett. (Harmadik előadás. Új attrakciók.) Kedd: Carmen, opera. (Opre Jenny, Hegedüs Bébi, Borelli Giacomo és Róna Dezső fellépte. Bérletszűnet. Mérsékelt helyárrak.)

A cluj román opera új igazgatója. Bucarestből jelentik: A Popoviciu-Bayreuth halálával megüresedett igazgatói állásra a nemzeti színházak vezérigazgatóságáa Massini; a bucuresti-i opera karmesterét delegálta.

IMAKÖNYVEK husvételre Sándor

olcsó, nagy választék Ferencnél

Az aradi színházi Iroda hírel. A Nem nősülök szombat este a rendes premier-szerposztásban kerül színre. Az igazgatóság ezuttal azt a kedvezményt adja a közönségnek, hogy este fél helyárrakkal rendez az előadást. — Hat előadás lesz husvét két napján. Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárrak előadásán játszik a Zsiványkirályt. Délután 6 órakor az utóbbi évek egyik leghatásosabb drámája, a Névtelen asszony kerül színre Fekete Irénnel a címszerepben. Este 9 órakor harmadszor játsza Farkas Lili a Sybill címszerepét, amellyel bemutatkozásán óriási sikert aratott. Hétfő délután 3 órakor Lehár bűvös zenéjű operettje, a Frasnita van műsoron a címszerepben ezuttal először Szentgyörgyi Máriával. Délután 6 órakor a legnagyobb sikerű prózai újdonság, a Noszty-fiu esete Tóth Marival van műsoron huszadszor. — A Cirkuszhercegnőt hétfő este 9 órakor harmincszor játszik az aradi színházban. Rövid idő alatt érte el Kálmán Imre világhírű operettje harmincadik előadását. Az Aradon másodsorú jubiláló operettben ugyanazok játszanak, akik a premiéren diadalra vitték a darabot. Az igazgatóság ez alkalommal új betéteket és új attrakciókat illeszt a darabba. — Carmen — vendégekké. Opre Jenny Carmenje zenei élménynek ígérkezik. Amikor néhány hónappal ezelőtt idegen név alatt Budapesten hangversenyt rendezett a művész, a lapok a legnagyobb elragadtatással írtak tüneményes hangjáról és fölényes zenei tudásáról. Kedden az aradi közönség fog gyönyörködni az aradi művész kivételes tehetségében. Partnere Borelli Giacomo tenorista, aki a milánói Scala tagja volt. Legutóbb Bucarestben és Clujon aratott nagy sikert a kiváló olasz énekes, akit nemsokára Amerikai legnagyobb színházához szólít szerződése. Hegedüs Bébi asszony, aki énektanulmányait Bécsben fejezte be, az opera másik fő női szerepét énekli, míg Róna Dezső Escamillo énekl, amelyben már gyakran fellépett Aradon. Az opera legkisebb szerepeit is a társulat elsőrangú erői éneklék és így precíz és élvezetes előadásra van kilátás.

Gyenes Lajos, Márkus Lily zongoraművész férje a lapokból megtudta, hogy Küry Klárát eltűntnek kezelik és a rendőrségre ment, ahol érdekes felvilágosításokat adott. Elmondotta, hogy öt héttel ezelőtt feleségével a déli vasúti pályaudvaron volt, amikor Küry Klára odaérkezett Lészay nyugalmazott miniszteri titkár, egyik régi ismerőse kíséretében. A művész elmondotta, hogy hosszabb külföldi útra indult. A rendőrség közben egy másik adatot is megtudott, egy budapesti zeneszerző Montecarlóból kapott levelet és abban megírták, hogy ott látták Küry Klárát is. Lészay pedig írt Budapesten lakó hozzátartozóinak, hogy külföldi tartózkodásukat még néhány héttel meghosszabbítsák.

Igy aztán megoldódott a Küry Klára holléte körüli rejtély és a művész, akit rendőrök és detektívek egész serege kutatott Budapesten, ezalatt mit sem sejtve, gondtalanul élt Montecarlóban.

A holdkóros lány tragédiája

Lezuhant egy budapesti ház első emeletének ablakpárkányáról.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Mára virradó éjjel kétségbeesett férfi- és női sikoly verte fel a néptelen Klotild-ucca csendjét. A Vilmos császár-utról néhány késő éjszakai járőrelő a kiáltás irányába rohant és ott különös látvány tárult a szemük elé. A Markó-uccai Polgar-főreáliskola hátsó frontján a tornaépület egyik elsőemeleti ablakpárkányán egy leány állt. Kísérteties látvány volt a fehér ingben, szétzilált hajjal az alig párcsentiméter széles ablakpárkányon lépkedő leány, aki a szédítő magasságban megállt anélkül, hogy bármibe belefogódzkodott volna. Néhány lépésnyire tőle az ablakban kihajolva ugyancsak egy éjszakai öltözetben levő férfi állt az ablaknál, aki kétségbeesetten kiáltotta:

— Gizi megállj!

A következő pillanatban azonban a leány hangos sikollyal lelépett az ablakpárkányról és véresen terült el az udvar kövezetén. Az eset szemtanúi azonnal értesítették a mentőket, akik a súlyosan sebesült leányt beszállították a Rókus-kórházba.

Az első percben azt hitték, hogy öngyilkosság történt, csakhamar kiderült azonban, hogy egy idegbeteg holdkóros leány szerencsétlenségéről van szó. A szerencsétlenség áldozata Ivánni Gizella huszonegy éves leány, akinek apja a Markó-uccai főreáliskola szolgálója, elmondotta, hogy leánya éjszakánként gyakran felriadt és mély álomban teljesen öntudatlanul járkált a lakásában. Ha valamilyen hangos szó felzavarta, akkor felsikoltott és nagy szivdobogása volt hosszú ideig. Az elmúlt éjjel éjfél tájban is felkelt a leány és anyja mellé feküdt, aki később ijedten látta, hogy leánya újból felkel, az ablak felé szalad, közben hangosan sikoltva:

— Jaj, jaj, segítség! üldöznek!

A leány szülei azonnal utána rohantak, azonban már nem akadályozhatták meg abban, hogy kilépjön az ablakpárkányra és mielőtt még apja elérhette volna, Ivánni Gizella lezuhant a tíz-tizenkét méteres mélységbe. A leány állapota súlyos, mert koponyatörést is szenvedett, de az orvosok remélik, hogy megmenekíthetik az életnek.

Apolloban ma, pénteken
Maharadzsa gyöngye

Főszereplő: Gunnar Tolnaes.
Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

KELLEMEK LESZ AZ ÖNNEPE

ha megveszi és elolvassa az „ARADI KÖZLÖNY” szencziós husvétj színiát.

PATT és PATACHON legújabb filmje vasárnapól az Apolloban.

A liberálisok kibékültek Petrovici miniszterrel.

A belpolitikai élet érdekes szenzációja.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A parlamenti életnek egyik érdekes epizódja, hogy a liberálisok frontot változtattak Petrovici közoktatásügyi miniszterrel szemben és ma már a legbarátságosabb viszonyban vannak vele. Még emlékeztetnem van az a heves és sokszor személyi ténnyé átszápó vita, amely a közoktatásügyi reformjavaslat közzététele alkalmával Petrovici jelenlegi és Anghelescu volt liberális közoktatásügyi miniszter között lefolyt. A két miniszter éles hangon és sokszor nem épen a legdicséretesebb jelzők kíséretében válaszolt egymásnak és minden jel arra mutatott, hogy a liberálisok erősen fogják a javaslat ellen küzdeni. Közbejött a chisinaui teológiai fakultás felállításáról szóló tervezet, amelyre nézve Anghelescunak újból más álláspontja volt. Anghelescu szerint a teológiai fakultást Iasi-ban kellett volna felállítani, ami szintén későbbi heves parlamenti vitát helyezett kilátásba.

Egyszeriben megváltozott Anghelescu magatartása Petrovici miniszterrel szemben. Amikor a chisinaui teológiai fakultásról volt szó, Anghelescu sietett Petrovici segítségére és kijelentette, hogy a miniszter mindenkit meggyőzött: a fakultást Chisinauban kell felállítani. A javaslat megszavazása után, amikor a többség és a román nemzeti-parasztpárt megapsolta Petrovici nagy beszédét, Anghelescu melegen megszoritotta a miniszter kezét. Ma úgy áll a helyzet, hogy a liberálisok és Petrovici között kitünő a helyzet, miután — a Politica szerint — Bratjanuek belátták, hogy Petrovici más bánásmódot érdemel, mint amiben eddig a párt részesítette.

Mivel vádolják

a panamista budapesti bírót.

Eikészült az ügyészségi vádlat.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A letartóztatott Nagy István és társai bűnügyében Auer György királyi ügyész elkészült a vizsgálati indítvánnyal és ma írásban Szttrache főügyésznek. Az ügyészség hivatalos közlést adott ki a bűnügyben, amely szerint az iratokkal áttette a büntető törvényszékhez ahol a vizsgálatot lefolytatják. A vizsgálati indítvány Nagy István ellen több rendbeli megvesztegetés, hivatali visszaélés, okirathamisítás és hamis tanúzásra való abírás címén kéri a vizsgálat elrendelését. Hasonló vétségekért Hódy Árpádot, Gazda Györgyöt, Sello Istvánt és Huczik Elemér terhelteket kéri felelősségre vonni. Az indítvány részletesen megvilágítja az elkövetett visszaéléseket, nemcsak gyanúkokra, hanem okiratokra és kétségbevonhatatlan tényekre támaszkodva, három csoportra osztja Nagy István cselekményeit. Először, kényszer-egyezségben lévő cégek vagyonát kimerítő szakértői, vagy felügyelői díjakban való részesedés, másodsor: törvénytelenül kivetett díjakat megfizetni vonakodók presszionálása, harmadsor: barátai számára megengedhetetlen vagyonfelügyelői és szakértői díjak megállapítása.

Apolloban és Urániában

vasárnap és hétfőn
délelőtt 1/2 12 órakor

nagy matiné keretében
TRAIAN GROZAVESCU

operaénekes temetése.

Francia kölcsönt kap Románia.

Coanda tábornok érdekes missziója Franciaországban.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Cuvantul szerint Poincare tegnap közölte Coanda tábornoknak, hogy sikerült 18 francia bank kölcsönét megszereznie Románia számára. A kölcsön összege egy és félmilliárd aranylej.

A tárgyalások eredményéről Coanda tábornok ma táviratilag értesítette a miniszterelnököt, amelyben közölte, hogy sikerült 18 nagy pénzügyi vállalkozással megállapodásra jutnia. A bankok megszavazták a kért másfél milliárd aranylej kölcsönt, ami több mint 50 milliárd papírlejtnek felel meg. A kölcsönt igen kedvező feltételek mellett kötötték meg s egy összegben, valószínűleg még május első napjaiban folyósítják. Illetékes helyen szerzett értesülés szerint a kormány a kölcsön egy részét a lej stabilizálására fogja felhasználni. Bucaresti pénzügyi körökben úgy tudják, hogy a francia

kölcsön megkötésével a német kölcsöntárgyalások végleg meghusultak, miután Romániának most már nem lehet szüksége egyéb, külföldi kölcsönre. A Cuvantul értesülése szerint a jó hír különösen pénzügyi körökben nagy elégedettséget és megnyugvást keltett. A tárgyalások sikeres eredményét Averescu kormányelnök hivatalosan is bejelentette a ma esti rendkívüli minisztertanácson.

Mint bucaresti-i tudósítónk esti távirata jelenti, a sikeres francia kölcsön dacára sem husult meg a német kölcsön felvételének a terve. Az Adeverul ugyanis kormánykörökből nyert értesülése alapján közli, hogy Románia és Németország között az összes függő vitás kérdések elintézése és a kölcsön realizálása ügyében folytatott tárgyalások döntő fázisba jutottak. A hivatalos tárgyalások, amelyekben Romániát Lapedatu volt pénzügyminiszter képviseli, a napokban kezdődnek Berlinben.

Megvonták az engedélyt az aradi autobuszvállalattól.

Az aradi rendőrbíróság büntetése az engedély nélküli aradulnoui forgalomért.

(Arad, ápr. 14.) Annak idején részletesen beszámoltunk arról a furcsa háborusról, amely az aradulnoui autobusz körül keletkezett. Arad város és a Record autobuszvállalat között. A vállalat a postavezérgazgatóságtól kapott engedély alapján meg akarta indítani az Aradulnou—Arad közötti autobuszforgalmat, amiben azonban a város vezetősége rendőrságilag megakadályozta. A város ugyanakkor táviratot intézett a postavezérgazgatósághoz és csak a válasz megérkezése után határoz véglegesen az aradulnoui járat ügyében. Ma

aztán érdekes új fázisa történt a postavezérgazgatóság engedélye körül kitört harcnak.

Annak idején azt is megírtuk, hogy a vállalat a város tiltó határozata dacára megkezdte a járat lebonyolítását, egészen addig, míg karhatalommal meg nem akadályozták ebben. A kihágási eljárás is megindult a vállalat ellen és az aradi rendőrbíróság ma hozta meg az ügyben az ítéletet. Eszerint a vállalatot 2000 lej pénzbüntetésre és a forgalmi engedélyinek megsemmisítésére és visszavonására ítélte. A vállalat megfelebbezte az ítéletet.

A divatos masszázsz Aradon.

Hogyan őrizhetik meg divathölgyeink ragyogó szépségüket.

(Arad, április 14.) régi világban csak betegségek ellen használták a masszázst, amelynek legegyszerűbb formája volt, amikor valaki megkenette magát a tenyeres-talpas szakácsnéval. Ma a szépség megtartásának, sőt megszerzésének egyik főkövetkezője a masszázsz a divatos hölgyek körében. Érdekesnek tartjuk tehát erről a témáról egy kis szakértői ismertetést adni. Egy ismert aradi kozmetikus így konferál nekünk a masszázsról:

— A masszázsz általában a bőr enyhe megoldozása különböző kézfogások kíséretében. Kivételt csak az ugynevezett soványító-masszázsz képez, mikor állítólag Orlovsky dr. „goromba gyurása” indokolt. Ebben az esetben a test főlhalmozódott zsírpárnáit igyekeznek erőltetett gyurásokkal „feldolgozni”. Mindenesetre természetesebb és így racionálisabb volna, ha a páciens ezt a „zsírfeldolgozást” rendszeres testmozgásokkal és tornával maga végezné, bár lehetnek olyan esetek, mikor a sziv kímélése szempontjából a masszázsz előnyösebb a forszirozott testmozgásnál.

Ami már most a kozmetikai masszázst illeti, ha csodát nem várunk, nem csálódhatunk. Amilyen fontos gyógyító tényezőnek valljuk az okszerű testápolás szempontjából a gyűrű- és dörzsölő-kurát, arcmasszázstól eltűnt ajak- és szemránkokat még aligha tapasztalt valaki a kozmetika góklerején kívül. De ezek aztán igazán értik. Az ő masszázsuiktól állítólag még telt női kebleket is lehet kapni.

A fiatalos, gyermekded arcon még ránc alig van, az arcőr ruganyos, rózsás, lüde. — Vékony zsírrakodások teszik gömbölydedd. Majd jön a megletebb kor és esetleg a gondok. Lélektani behatásokra, muló betegségek után beesik az arc, a zsírpárnák oxydálódnak s ime, megjönnek az első redők, a gondok, a „bánat barázdái”. — Nehéz fizikai és szellemi munkák is meghozzák, vigan élés, korai szerelmek, korai gondok mind termelői az arc redőinek. Nehéz őket eltüntetni, mert megjelésüket is csak esetenként lehetne késleltetni.

Nem volnánk „modernek”, ha be nem számolnánk az arcmasszázsról. Kétféle van. 1.

2. a bőrt ellen való arc masszázsz. Az elsőnek jó hatása kétségtelen. Az arcmasszázsz mindkét esetben úgy művelendő, hogy a két kéz tenyerét az arc két oldalán támasztjuk meg s a két hüvelykujjal masszálunk, szükség esetén, pl. okaért a homlokmasszázsnál meg a két mutató- és középujjat is segítségül vesszük. Az arc masszázsa tíz percnél tovább ne tartson.

Az arc redői két csoportba oszthatók. 1. A homlok redői, 2--6 párhuzamos vonal. Számuk a korrall emelkedik. 2. A száj körül redők. Az orrcimpák fölül S-alakban kanyarodnak a két szájzsírgögtel felé. Maguk a redők a bőrfelület behajlásai a szomszédos bőrmozgató izomszálak gyakori használata következtében. A korrall növekednek, minthogy spontán összehúzódásai az arcizmoknak. (Nevetés, arcfintorgatások, kacintás, mély gondolkodás stb.) A redőket nemcsak pszichikai kedélykitörések segítik elő, hanem a felesleges grimaszok is, ugyszintén az arcbőr lesoványodása, illetve a zsírpárnák elűnése. Maró hatású higanykenőcsök huzamos használata is redőket gyárt.

A masszázsról általában azt kell még megjegyeznünk, hogy az vazelinnel beszírozott ujakkal történjék, s ne durván, hanem simító gyöngédséggel, szükség esetén némi tenyervagy ujjnyomással. Ha általános testmasszázsról van szó, félóránál tovább ne tartson s akár a felső, akár az alsó testet masszáljuk, a masszázsz iránya mindig a véredények központja, a sziv felé irányuljon.

GYERMEK KOCSIK,

székek, játék- és bődíszmű-
áruk nagy választékban 1031

HEGEDUS ÖGÉNÉL

AZ „ARADI KÖZLÖNY” HUSVÉTI SZÁMA
gazdag tartalommal, 24 oldalon jelenik meg.

A „Jövő órája” ma: a legkitünőbb, legpontosabb, Electro Perpetua órák!! Kaphatók: Csáky óras, ékszerész és vésnök cégnél Aradon, a Lutheránus templommal szemben

H I R E K.

Nagypéntek.

„Nagypénteken nem hitte senki sem, repedhetett százfélé a kárpit, nagypénteken úgy kicsufolták mint egy sehonnai, akárcit...“

Lehetne többet is idézni e Nagy Emma-verséből, sőt talán legjobb volna egyszerűen lemásolni az egészet, mert szürke, köznapi tollal ugysem lehet jobbat írni erről. A tragédia bevezetője, a Megváltó ott kinlódik a keresztben és a bomba tömeg örül, hogy ime épügy szenved és vérzik és meghal az, aki annyira feiette volt, aki isteni magaslattól hirdette az Esmét, amelynek meg kellett volna váltania a Mesier halálán örömmel sikoltozókat. Akkoron azonban még számosak valának a csodák és harmadnapra feltámadt.

A legnagyobb és legszebb szimbolummá magasztosult legendát ünnepli meg holnap és a következő napokon komor gyászszertartásokkal és örvendő halleluiákkal a keresztény világ. Minden évben embermilliók előtt demonstrálják sirámok, elnémult harangok és piros örvendezések, hogy minden elmúlhat, oszlan, avagy fájdalmasan, de az eszme halhatatlan. Hiába kereszt és nehéz kövel elzárt sir: Isten fia látszi könnyezésével lép majd ki belőle a magukat tehetetenné bámult örök előtt. Az Eszme pedig megindult hogy meghódítsa a sötétségben szivlódó szegény embert.

Nagy volt a győzelem, de nem az Eszme győzelme, hanem azoké, akik pajzsot és kardot formáltak maguknak belőle. Mert akadtak azóta új megváltók, keresztihalál és feltámadásnélküliek és övék a diadal. Minden évben milliók könyörgése száll a magasságok felé, hogy egyszer, ó, csak még egyszer legyen csoda, nagy, igazi és szent és lépjen ki fényvel és dicsőséggel a sirtóból az Eszme, az igazi, hogy végre tényleg megtörténjen a megváltás.

Manapság már nagyon ritkák a csodák. Nagypénteken azonban megszámlálhatatlan milliók keserves, fájdalmas vágyakozása lendül az űrbe, akár valami irtózatossá energiátömeg és talán, egyszer... mégis csak csoda történik, ha nagyot igazak a vágyak és az imák.

Akkor, amikor már nagypénteken is himni fogja mindenki a megváltást és nem kell majd hogy hiába repedjen százfélé a kárpit.

Fóthy Ernő.

— **HIRDETŐ KÖZÖNSÉG B. FIGYELMÉBE.** Kérjük a t. hirdetőközönséget, hogy hirdetését a husvét szám részére juttassa el legkésőbb szombat délig a kiadóhivatalba, mert a később feladott hirdetések lapunk husvét számába elhelyezni nem tudjuk.

— **Nem szüntetik meg az ostromállapotot Dobrudzsában.** Bucarestből jelentik: A dobudzsai ostromállapot ügyében kiküldött bizottság betérjesztette jelentését a belügyminisztériumhoz. A jelentés szerint az ostromállapot megszüntetése nem lehetséges, de bizonyos enyhítő rendelkezések már alkalmazhatók.

— **Istenisztelet az aradi neolog templomban.** Peszach ünnep első két napjának imarendje: szombato és vasárnap este 8 óra, vasárnap és hétfőn délelőtt 10 óra kezdődik az istentisztelet. Vasárnap délelőtt hitszónoklat lesz.

— **Tisztelgő küldöttségek Pacha Agoston püspök előtt.** Pacha Agoston püspöki kinevezését az egész egyházmegye osztatlan örömmel vette tudomásul. Mint megírtuk, tegnapelőtt a káptalan és a központi papság tisztelgett az új püspök előtt, akihez Blaskovits Ferenc nagyprépost tartott magyar és német üdvözlőbeszédet. Pacha püspök megható szavakkal köszönte meg ugyancsak magyar és német nyelven a szívből jövő jókívánatokat. Ezenkívül még számosan üdvözlözték az új kőt. A timisoarai katolikus egyházközségek nagy küldöttséggel fogják a püspököt felkeresni, hogy a hívek örömet és jókívánatait tolmácsolják. A küldöttség busvét vasárnapján déli 12 órakor járul Pacha Agoston püspök elé.

— **Végezett a pénzügyi vita Angliában.** Londonból jelentik: Az alsóházban ma szavazás nélkül berekesztették a pénzügyi vitát.

A kantoni fővezér vérbe fojtja a kínai kommunizmust.

Vörös harcokkal verik le a sanghaji sztrájkot. — A nagyhatalmak büntetőszankcióra készülnek Nanking miatt.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Kínában folyik tovább a vér. Most a kommunisták és Csang Kai Sek csapatai között folyik Sanghaiban a harc. Tegnap egész napon át heves uccai harcok folytak, husz tüntető elesett, 40 súlyosan megsebesült. A délutáni harcoknak 135 halottja, 190 sebesültje volt, közöttük nagyszámu asszony és gyermek. Az elfogott hét kommunista vezető, a helyszínen

kivégezték. A sztrájk közben terjed tovább. A sztrákoló munkások inzultálják a nemsztrákolókat. A koncessziós területek határain újabb barrikádokat emeltek.

A londoni jelentések szerint az ultimátumot átvijto öt nagyhatalom utasította Sanghaiban levő admirálisait, hogy készítsenek szankciós terveket Kanton ellen arra az esetre, ha nem teljesítik a nankingi incidensek ügyében átvijto ultimátum feltételeit.

— **A kaputaljai maharadzsa Bucarestben.** Bucarestből jelentik: Pénteken Constantaba érkezik fényes kíséretével a kaputaljai maharadzsa. A vendég néhány napig tartózkodik a fővárosban és ezalatt a kormány bankettet ad tiszteletére. A maharadzsa Bucarestből Párisba utazik.

— **Házasság.** Mairovitz Anna és dr. Goldschmidt Lipót f. hó 14-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Jeremiás Hella és Bruckner Arthur** a mai napon házasságot kötöttek.

— **Kegyelmet kér a magyar kommunistáknak egy angol munkásvezér.** Londonból jelentik: Clynes angol munkásvezér szerdán az angol munkáspárt nevében táviratilag kérte Bethlen miniszterelnököt, hogy a kommunistákkal szemben, akik most kerülnek a rendes bíróság elé, irgalmas legyen.

— **Öngyilkos budapesti fővéd.** Budapestről jelentik: Ma reggel fürdőszobájában felakasztotta magát egy közismert budapesti ügyvéd. Szirtes Artur ügyvéd már régebben súlyos ideggyengeséggel szenved és ezért követte el tettét, amelyre különben is már régebben készülhetett, miután zsebében bucsuleveleket találtak, amelyeket még március végén írt meg.

ELŐRELÁTÓ OS.

Egy ültővárosi gazdag elment a Bazilikába és kikeresztelkedett. A szertartás után rögtön kihajított a ligetbe és elment a Magyarok Bejövetele körképéhez.

Mikor a barátai érdeklődtek nála, hogy miért volt olyan sürgős, azt mondta:

— *Az ember nem tudhatja, hogy meddig él és azt akarom, hogy az ivadékaim elmondhassák, hogy az ő őstük ott volt a magyarok bejövetelekor.*

— **Porrág, a newyorki mammuth-szálló.** Megírtuk, hogy a newyorki New-Netherland szálló 31. emeletén tűz ütött ki, amely már három napja tombol anélkül, hogy a tűzoltóság hozzá tudna férni a veszedelem fészkehez. A hatalmas 40 emeletes szálló, mint egy óriási fakíva ég és nappali világításba helyezi, Newyork legelőkelőbb negyedét, amelyben épült. A tűzoltóság a szomszédos házakat igyekszik megmenteni, mert a felhőkarcoló megmentéséről szó sem lehet. Annak ellenére, hogy vasbetonból épült, porrá fog égni. Ezer meg ezer ember nézi a borzalmas tűzvészt, amely olyan szint ad a városrésznek, mintha egy vulkán tört volna ki Newyork közepén. Egyetlen szerencse, hogy a szálló lakóit idejekorán meg tudták menteni. A drága berendezések odaégték. A New-Netherland Newyorknak valószínűleg szörnyűsége volt. Negyven emeleten 8000 lakás állott a vendégek rendelkezésére, európai fogalmak szerint, szinte elképzelhetetlen luxussal és kényelemmel berendezve. Előcsamoka maga külön műretek volt, amely ingyen állt az uccai publikum rendelkezésére is. Ingyen koncerteket lehetett itt végighaligatni, sőt Berkes Béla, a híres pesti cigányprímás is ott muzsikált. A szálloda ingyen adott ilvesmiket és ez volt a legnagyobb reklámja. A felépítése körül azonban történt egy kis panama. Newyorkban ugyanis csak irodákat szabad elhelyezni felhőkarcolókban, ezt azonban mégis kijárták — nehéz dollárért bizonyára — hogy a New-Netherlandra kiadják az építési engedélyt. Newyorkban a legrosszabb a tűzbiztonság az egész világon és ha egy felhőkarcoló tűzet fog, a tűzoltóság tehetetlennek bizonyul. Így éghet aztán három napja a New-Netherland, a tűzoltóság, a tömeg pedig nézi, mert mást ugysem csinálhat.

— **Bethlen István utban van hazafelé, Magyarországra.** Rómából jelentik: Bethlen István magyar miniszterelnök feleségével Durint din Monza követ kíséretében megtekintette a római Volta-kiállítás. A magyar miniszterelnök ma elindult hazafelé.

— **Kineveztek Temestorontálmegye szubprefektusát.** A belügyminiszter Temestorontálmegye szubprefektusi állására Baciu Aurél dr. bunyadmegyei főszolgabíró nevezte ki. A szubprefektura teendőit eddig ideiglenesen Boicantu Valér dr. dettai főszolgabíró vezette.

— **Halálozás.** Folyó hó 14-én elhunyt özv. Gold Pálné, akiben Gold Emil, az Arad-hegyaljai vasut igazgatója és özv. Landes Oszkárné édesanyjukat gyászolják. Temetése folyó hó 15-én délután 4 órakor lesz az izraelita temető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Borzalmas orkán Algirban.** Oranból jelentik: Borzalmas orkán pusztított Algirban, amely egész falvakat döntött romba és a termést teljesen tönkretette. A közlekedés megakadt, a hajók leszádkadtak köteleikről és a tengeren hanykolódnak.

— **Felbontották Marconi házasságát.** Londonból jelentik: Marconit értesítették Rómából, hogy a szentszék házasságjogi törvényszéke felbontotta házasságát.

— **Por... Szürke felhők kerekednek az aszfaltról és mint holmi klasszikus táncosnő körül csavart fátylak, vonaglanak és hullámlanak a magasba.** Az uccán kráknak, aztán igyeksenek megtisztítani ruhájukat. Milyen meddő erőlködés!... Hatalmas Mercedes, vagy Daimler rohan riogva végig a kocsiton és egy pillanat múlva fojtó, száraz köd lep el mindeneket. Por... por mindenütt. Por a külvárosokon, por az Eminescu-uccában, portömeg a Goidu-uccán, portenger a Colaniceanu-uccában. Aszfaltozott a kocsit is, de az csak arra jó, hogy finomabb legyen a por, hogy jobban rámelessen a torokra és tüdőre, hogy eredményesebben tegye tönkre, lejj, de nehezen szerzett ruhánkat. Az öntözőkocsik pedig sehol. Nekik talán még tél van és úgy látszik, ráérnek. Pedig de sok szavalás esik itt nagyvárosról, fejlődésről és kultúráról. Igen, igen... Csak az a baj, hogy néha az ember azt hiszti, hogy egy tanyán van a homokpusztán. Különösen, mikor hajnalkor megszólal a kanasztülök az ablakod alatt, alkonyatkor pedig megtörik a bucsuzó, biboresti nap-sugár, a bacillusmiriádokkal telt porfellegek. Most aztán már csak arra lehet kíváncsi: a nyájas olvasó, hogy mikor vonulnak ki a porszanáló öntözők és mikor szünik meg panaszos téma lenni az aradi por. Mert most még az. Nagyon is az. (=)

— **Vasuti konferencia a májusi menetrend megállapítására.** Ghimigheriu Konstantin, a timisoarai vasutigazgatóság főigazgatója, osztráknak referense és Becner Béla felügyelő Bucarestbe utaztak, ahol részt vesznek a most folyó menetrendi konferenciákon, melyek tíz napig tartanak. A kiküldöttek a konferencia befejeztével magukkal hozzák a május 1-én életbelépő végleges új vasuti menetrendet.

— **Romboló árviz Olaszországban.** Rómából jelentik: A trienti tartományban hetek óta nagy esőzések vannak. Meran és Szent Leonard között az ár elöntötte az országutat, több hid beomlott.

Arad, Str. Alexandri 1. (Salaz-u.)
CSIPKEARUHAZBAN
már 9 lejtet gyönyörű csipkék, zsebkezdő újdonságok minden színben. Hatisnya kiadására minden elfogadható árban.
1855 Hoffmann Sándor.

— **Venezelos visszamegy Görögországba.** Nizzából jelentik: Venezelos volt görög miniszterelnök elhatározta, hogy visszautazik Görögországba.

— **Meghalt a Kukiroi „csodaorvosa“.** Berlinből jelentik: A Kukiroi-művek volt propaganda-főnöke, akit dr. Unblutig néven egész Németország ismert és aki tulajdonképpen Wasciewicz Pál kereskedő volt polgári névre és foglalkozásra nézve, az elmúlt éjjel hirtelen meghalt. Már megtörténtek az előkészületek a temetésére, amikor egyszerre a rendőrség lefoglalta a hullát és nem engedélyezte a temetés megtartását. Erre a fellépésre az szolgáltatott okot, hogy dr. Unblutiget az előző napok egyikén egy korcsmában szeszszólalkozás folyamánaként véresre verték, olyannyira, hogy eszméletlenül maradt a helyszínen. Azóta dr. Unblutig többször kapott szivgörcsöt és álmatlanságban is szenvedett, az elmúlt éjjel pedig hirtelen meghalt. Az orvos szívszélhűdést állapított meg, azonban a rendőrség értesülve az előzményekről, elrendelte a holttest felboncolását és megkezdte a nyomozást, hogy a verekedőket kézrekerítse.

— **Gyermekkoszik a korzón.** (Panaszos levél.) Ma a következő panaszos levelet kaptuk: Az aradi anyák nem szívesen vették tudomásul a rendőrség amaz intézkedését, hogy a korzó oldalán tilos gyermekkoszit tolni. De kénytelenek voltunk alkalmazkodni a rendelkezéshez, mert azt valószínűleg nálunknál bölcsőbb emberek csinálták. Azonban vannak körülmények, amikor a túlságosan ambiciózus rendőrszemeknek el kellene tekinteniük a rendelet túlszigoru betartásától. Ilyen az én esetem is. Az Eminescu-uccában lakom és — sajnos — olyanok a körülményeim, a minden komfort nélküli lakásom miatt, hogy az Alexandri-uccában kell ebédelnem. Kisgyermekem van és a két ucca közötti utat a főtéren, gyermekkoszival kell megtennem. Más ut nem áll rendelkezésemre, azt pedig nem kívánhatják, hogy azért az ötven lépésért átmenjek a másik oldalra. De jön a rendőr. Mind a délnél jön és udvariasnak épen nem mondható hangon parancsol le a járdáról, a kisvontat sinjei közé, az autó- és kocsiforgalom kellemes közepébe. Sőt a rendőr ma délnél meg is fogta a karomat, rámkialtott, s úgy figyelmeztetett a rendeletre. Csak ezeket akartam elpanaszolni az aradi anyák nevében. Jó volna, ha panaszomat a rendőrprefektus ur tudomásul venné és egyrészt udvarlásságra, másrészt belátásra utasítaná közegeit. Egy aradi anya.

— **Siremlék egy magyar írónak.** Szegedről jelentik: Most lesz tíz éve annak, hogy elköltözött az élők sorából a markáns és utánozhatatlan szegedi karcolatok poétája, Tömörkény István, aki a szegedi városi könyvtár igazgatója is volt. Tömörkény annyira hozzájárult Szeged életéhez, hogy egyre-másra alakultak társaságok, amelyek magukat a Föregyeteg Jánosok poétájának nevével nevezték el. Az elmúlt tíz év alatt nem egy akció indult meg abban az irányban, hogy a város emeljen díszes siremléket Tömörkény feltelen sírjára és emlékének szoborral, vagy megfelelő festményrel örökítse meg. Nemrégiben uccát nevezték el a szegedi íróról, míg végre most eredménye lett a sok akciónak, az elköltözés tízéves fordulóján nagyobb siremléket épített a város Tömörkény sírja fölé és arcképét Nyilassy Sándorral, a Szegeden élő festőművész-szel megfesteti a Kulturpalota számára. A tízéves fordulón egyébként nagyszabású emlékműpélveket rendeznek a szegedi poéta emlékére.

Hivatalnok-sztrájk fenyegeti Lengyelországot.

Varsóban arra számítanak, hogy rövidesen kitör az általános sztrájk.

(Az Aradi Közlöny varsói tudósítójától.) A lengyel posta-, táviró- és telefon-hivatalnokok szövetsége elhatározta, hogy három óras tüntető sztrájkot rendez, mert a postai igazgatóság nem adta meg a tisztviselők által kért fizetésjavítást. A vasuti alkalmazottak szolidaritásuk jeléül szintén meg akarják állítani három órára a forgalmat az ország egész területén.

Nagy az aggodalom Varsóban, hogy a tüntető sztrájkból általános hivatalnoksztrájk

lesz, mert a tisztviselők hangulata olyan elkeseredett, hogy a munkabeszüntetés könnyen áttérjedhet a vidékre is. Politikai körökben számolnak azzal az eshetőséggel is, hogy az általános tisztviselők sztrájkját fel fogják használni az ipari munkások is arra, hogy újabb erőteljes mozgalmat indítsanak bérköveteléseik teljesítése érdekében és így általános sztrájk fenyegeti Lengyelországot, amelynek igen súlyos politikai és gazdasági következményei lehetnek.

Porraégett egy város kétszáz háza.

Egy régi királyságbell városka tűzkatasztrófája.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Bacau mellett fekvő Buhusi városkában tegnap éjjel egy órakor borzalmas tűzvész ütött ki, amely a hatalmas szél támogatásával egész uccasorokat hamvasztott el. A tűz a Str. Bacaulum felgyújtott 40 házat, majd áttért a Str. Bisericiure és a Str. Ciganiure, ahol több mint száz házat elpusztított. Piatra Neamt és Bacau város tűzoltósága a buhusi posztógyár tűzoltóságával együtt emberfeletti munkát fejtett ki és

reggel nyolc órára lokalizálta a tüzet. Kétszáz ház teljesen leégett, amelyek nagyrészt szegény emberek egyetlen tulajdonai és nem voltak biztosítva. Sokszáz ember hajléktalanná vált. A kár meghaladja a negyvenmilliót. A tűz okozta izgalom még a délelőtti órákban sem ült el. Asszonyok és gyermekek jajveszékelve futkosnak az uccákban. Piatra Neamtból katonaságot vezényeltek ki a rend fenntartására. A tűzvész oka eddig ismeretlen, csak annyit sikerült megállapítani, hogy a tűz Catiapu mészáros lakásán keletkezett.

Ujból beköszöntött a tél. Nagy hideg, hó, fagy, jégeső Európaszerte.

(Arad, április 14.) Tegnap óta Európaszerte hidegre fordult az idő. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint Magyarországon oly hidegre fordult az idő, hogy ma reggel Budapesten a hőmérséklet 5 fok volt nulla alatt, a Dunántúlon még kevesebb. Debrecenben 2 fok, Turkevén mínusz 1 fok. Sok helyen dér van. Kecskeméten tegnap délután

háromperces jégeső esett, ugyisintén Csenge-
ren is.

Az olaszországi Bergamo tartományban a hőmérséklet fagypont alatt van. Az Alpok déli lejtőin megindult a havazás, a magasan álló hó miatt a közlekedés több helyen megakadt. A nagy hideg óriási károkat okoz a növényekben, gyümölcsökben és természetben. A francia lapok szintén erős havazásokat jelentenek Franciaországban.

Bécs ünnepli a Marek-házaspárt.

Marek és felesége több filmvállalattól kaptak kitűnő ajánlatot.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Ritkán kísérté olyan nagy érdeklődés Bécsben egy bűnügy tárgyalását, mint amilyen érdeklődés Marek Emil mérnök bűntudatos családi bűnpörét kísérté és az esküdtszék felmentő ítélete osztatlan örömet keltett az osztrák fővárosban, ahol szombat este óta valóságos ünneplik a Marek-házaspárt.

Marekéknek a mödlingi „Kék holló“-hoz címzett szálloda tulajdonosa adott lakást és el látást, mert Marek mérnök házából a hitelezők időközben az utolsó butordarabot is elárverezték és a házaspárnak nincs annyi pénze sem, ami kenyérre szükséges. Vasárnap valóságos népvándorlás indult meg Mödlingbe és a helyi csikkek rengeteg vízzel és élelmiszerekkel halmozták el Marekékét, akiket táviratilag is igen sokan üdvözölték és egész szeretettel emberek is felajánlották nekik segítségüket.

Az újságírók beszélgetést folytatnak Marek mérnökkel, aki elmondta, hogy a hosszú vizsgálati fogság után nagyon jól esett neki először ismét rendes ágyban aludni, egyáltalán azonban energiája a fogságban sem tört meg. Elmondta Marek, hogy husvét után felolvasásokat fog tartani Bécsben találmányaitól és reméli, hogy így előteremtheti azt az összeget, amelyre egyelőre szüksége van. Kijelentette Marek, hogy a felmentő ítélet után sok filmvállalattól kapott ajánlatot úgy ő, mint a felesége és ezek közül a legkedvezőbbet fogják kiválasztani. Elmondta még Marek, hogy a fogságban újabb ötvenöt találmányt eszeit ki és végül hangsúlyozta, hogy bízik abban, hogy a polgári pert is megnyeri és az Anglo Danubian Lloyd kénytelen lesz részére a négyszázezer dollár biztosítási összeget kifizetni, ha közben esőbe nem megy.

— **Ellítették a tüntető pesti egyetemi hallgatókat.** Budapestről jelentik: A rendőrbírósa ma ítélkezett a francia követség előtt tüntető egyetemi hallgatók ügyében. A tüntetés értelmi szerzőjét, Hozmetz Ferencet 50 pengő pénzbüntetésre, másik két társát 20—20 pengőre ítélték.

— **Véres korcsmai verekedés Micalacsn.** Véres verekedés történt tegnap Micalacsn. Egy korcsmában mulattak Comlosan Costa és Blaj Tódor aradi legények. Az elfogyasztott ital hatása alatt összeszólköztek és a vita csakhamar verekedéssé fajult. A verekedés hevében Comlosan felkapott egy sörös üveget és azzal úgy fejbcsújtotta Blaj Tódort, hogy az eszméletlenül, véres fejével esett össze. Az előhívott mentők Blajt az aradi kórházba szállították, ahol súlyos sebét bekötötték. Comlosan ellen a micalacsal csendőrség megindította az eljárást.

— **Kalapot, nyakkendőt, olcsót és elegánsat.** „Chic“ Hegedüs és Goldmann cégnél vásárolhat „Dacia“-szállók szobáiban

— **Szép imakönyvek husvétra Kerpelnél.**

— **Véndiáktalálkozó a brasovi róm. kath. főgimnáziumban.** A brasovi róm. kath. főgimnáziumnak Brasovban lakó volt diákjaiból alakult rendező bizottság most már véglegesen május hó 27. és 28. napjaira tűzte ki a vendiák találkozó ünnepét. Ezért tisztelettel és diáktestvéri szeretettel kéri nem, rang, vallás és nemzetiségi különbség nélkül mindazokat, akik az „alma mater“ falai között rövidebb-hosszabb ideig tanultak, illetőleg érettségi vizsgálatot tettek, hogy amennyiben eddig még nem tették, adataikat (teljes név, foglalkozás, lakóhely) a főgimnázium igazgatóságával (Str. Princ. Carol 29.) közöljék s lehetőleg a készülő Véndiák-album számára egy-egy arcképet is küldjen szíveskedve. Jelentkezéseket (Hány személy jön? Milyen szállást igényel: önköltséges szállodait, vagy magánháznál, ismerősöknél?) sürgősen kérnek. A meghívókat az eddig tudott s ezután bejelentendő címekre husvét után szívesen küldik.

A szenátus módosította az új lakbértörvényt

Enyhítették a tisztviselőkről szóló szakaszt. — Vámkedvezmény a feladott áruk után.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus délelőtti ülésén kisebb jelentőségű törvényjavaslatokat intéztek el. A délutáni ülésen Deleanu kéri, hogy az április 13-ika előtt feladott külföldi szállítmányokat még a régi tarifa szerint vámolják el, még akkor is, ha április 30-ika után is érkeznek az országba. Ezután megkezdik a lakbértörvényjavaslat kamarai módosításának vitáját. Cudalbu igazságügyi miniszter felvilágosítást nyújt a módosításokról, amelyek

nem annyira fontosak, mint inkább világosabbá teszik a javaslatot. A lakbér-kvótát is le szállították, mert megállapítást nyert, hogy a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat nem emeli eléggé a tisztviselők fizetését. Kéri a szenátust, hogy szavazza meg a módosításokat és ne eszközöljenek újabb változtatást, mert erre nincs idő és a lakóknak szükségük van arra, hogy tudják magukat mihez tartani. A szenátus a miniszter felszólalása után megszavazza a módosításokat.

Megrendszabályozták a budapesti fürdőket:

Budapesten két nő vagy két férfi sem fürdhet közös kabinban. — A rendőrség a házastársaknak sem engedi meg a közös kádfürdők használatát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A budapesti fürdővállalatok, amelyek kádfürdőre is be vannak rendezve, az utóbbi napokban megváltoztatták a kádfürdők használatának megszólván ősi rendjét, amennyiben hirdményt függesztettek ki, amelyben arra hívják fel a fürdőt látogató közönség figyelmét, hogy matól kezdve a kádfürdőkbe csak egy személynek adnak ki jegyet. Ennek a hirdménynek érdekes előzménye van. Budapesten évtizedekkel ezelőtt egy szabályrendelet határozta meg a kádfürdők használatának körülményeit és e szabályrendelet szerint ha a fürdőt látogató családok részéről a családi házassági levellal igazolta, hogy a nő, aki vele együtt megjött, a felesége, akkor minden akadály nélkül igénybe vehették a fürdőt.

Amikor ezt a szabályrendeletet kiadták, a rendelet alkotóit nyilvánvalóan szociális szempontok vezették, azt akarták lehetővé tenni, hogy a fővárosban élő polgári és munkás családok, amelyek nem rendelkeznek fürdőszobás lakással, családtagjaikkal együtt használhassák a kádfürdőket, anélkül, hogy kellemetlenségnek legyenek kitéve. A nagyváros különféle elemi azonban ezzel a szabályrendelettel a legnagyobb mértékben visszaéltek, a házasságlevél illegitim párok is vigan használták, ami ellen védekezni nem lehetett, mert hiszen a házasságlevél, mint tudjuk, fényképes igazolvánnyal micsenek ellátva s így az illetégek is bőven szerepeltek a tényleges illetégek helyett.

Epen ezért a főváros tulajdonában lévő fürdők már kezdeti fogva mellőzték ennek a szabályrendeletnek az alkalmazását és a főváros fürdőiben már eleve kizárták a kádfürdő közös használatát. A budapesti magánfürdők, különösen azok, amelyeket a polgári és munkásosztály látogat, az ugynevezett tisztviselői fürdők nem zárhatták ki közönségüket és így alkalmazták ezt a régi szabályrendeletet, vagy is elfogadták a párok házasságlevéllel történő igazolását. Mi sem természetesebb, hogy itt is bőséggel történtek visszaélések, mire körülbelül egy-évevel ezelőtt a főkapitányság a korábban kiadott szabályrendeletet újabb rendelettel szigorította meg. Azonban még ez a megszorítás sem zárta ki teljesen a közös kádfürdők használatát s így — valószínűleg az erkölcsvédelmi rendeletek hatása alatt körülbelül egy héttel ezelőtt a rendőrség általános razzitát rendezett a fővárosi kádfürdőkben. Egy hét óta a detektívek sorra jártak több magánfürdő, amelyekben igazoltatták azokat a nőket és férfiakat, akik a fürdőben együtt jelentek meg. Ezek a razziták sok zür-zavarral, kínos afférekkel, sőt humoros jelenetekkel is jártak és végül azt eredményezték, hogy az említett fürdők igazgatósága kitétte a fenti hirdményt, amely szerint a kellemetlen jelenetnek azzal vetnek véget, hogy kádfürdőjegyet csak egyes személyek részére adnak ki. Ezzel az új rendelkezéssel teljesen véget ért a házasságlevél szerepe, de egyszerűen meghusult a házasságlevéllel való visszaélés is.

Érdekes, hogy az új rend szerint nemcsak a házaspároknak, hanem egyáltalán több személy számára, cgyeneműeknek sem adnak ki

közös kádfürdőjegyet, holott, mint ismeretes, ezek a kádfürdők, amelyek annak idején igen nagy költséggel épültek, családok számára is berendezkedtek.

Urániában ma, pénteken Segítség, üldöz a pénz.

Főszereplő: NICOLAS KOLINE.
Az előadások 5, 6, 7, 8 és 9-kor kezdődnek

Feljut a harc Adám tanár ellen

A budapesti egyetemi tanács a professor kinevezésének visszavonását kéri a kormánytól.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Érdekes fejleményei vannak Adám professor ismeretes ügyének. Az Az Est írja, hogy nemrégiben rendkívüli egyetemi tanácsot hívtak egybe, amelyen elhatározták, hogy Adám kinevezésének visszavonását kéri a minisztertől. Az erre vonatkozó memorandum el is készült és kiszivárgott hírek szerint azt tartalmazza, hogy az egyetemi tanács teljesítette a kultuszminiszter kívánságait, kivette Adámtól az esküt, segédzemélyzetet adott neki, átadta a klinikát és most ezek után kéri a kinevezés visszavonását, mert ezzel mégis csak megsértették az egyetem autonómiáját. Az Adám-ügy ezért új fázisba került és budapesti tudományos körökben érdeklődéssel várják a további fejleményeket.

Háboruság

egy aradmegyei hid körül.

A buteni Köröshid pusztulása és újjászülése.

(Arad, április 14.) Mint ismeretes, 1925. karácsonyan hatalmas árvíz pusztított Aradmegyeben és a kiáradt folyók rengeteg kárt okoztak a hegyek lábánál lévő községekben. Az árvíz egyik legjobban sújtott áldozata Buteni (Körösbökény) község volt, ahol nemcsak házakban okozott kárt a kiáradt Körös, hanem elvitte a község hidját, amely a falu egyetlen összekötőkapcsa volt a többi községekkel. Buteni lakossága számtalanszor kényeztette az aradi vármegyei házában a tönkrement hid újjáépítését, mert az ideiglenesen összerakott néhány szál deszka, ami a hidat pótolta, veszélyes volt a közlekedésre. Az ideiglenes hidon számtalan szerencsétlenség is történt. Boneu Vazul vármegyei prefektus intézkedésére, még a múlt év elején hozzáfogtak a hid építéséhez. Az építést egy aradi vállalkozó vállalta el, de csak a napokban tudta befejezni. Ennek folyamánaképpen érdekes bonyodalmak támadtak a hid körül.

A nagy késedelem miatt a vállalkozó ugyanis ráfizetett a hid építésére, mert a több mint egy év előtt megrendelt és megérkezett anyagok egyrésze teljesen tönkrement és a megkezdett építkezést is az összekötő pillérek hiánya miatt többször elvitte a folyó. A vállalkozó erre kártérítésért beperelte az anyagokat szállító cégeket, akiknek időre kellett volna szállítaniuk a megrendelt anyagokat. A szállító cégek viszont kártérítési pert indítottak az állam ellen, mert a szállítások vagonhiány miatt késlekedtek. Az érdekes kettős per eredményét most érdeklődéssel várják a jogászok.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6, 7, 8 és 9 órákor
Aradon premier:

A pedákirály.

Hatalmas sportszenzáció, gyönyörű felvételek. Főszereplő: Blmhula Blscot, a leg híresebb francia komikus és Blanche Montel.
Hétfőtől: AZ UCCA MADONNÁJA, nagyszabású rokonlat
Rendes olosó helyérek!

Buteni községben ma már teljes a nyugalom, mert a forgalom zavartalanul folyhat le a felépített hidon. Érdekes, hogy a község hetivásárjai teljesen elnéptelenedtek a megfelelő közlekedés hiánya miatt. Amióta a hid készen van, a községben ismét virágozik az ipar és kereskedelem. A legutóbbi hetivásár alkalmával több mint kilencszáz áruval megrakott kocsik ment át az új hidon.

Mozi.

xx A „Maharadza gyöngye” címen hatalmas keleti tárgyú drámát vetít szombattig az aradi Apolló mozgószínház. A Kelet a maga csodálatos misztikumában kerül el előttünk a Maharadza gyöngvében, melynek érdekes meséje leköti a nézőt. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

xx Patt és Patachon az aradi Apollóban. Vasárnap mutatja be az aradi Apolló mozgószínház a két legkiválóbb komikus, Patt és Patachon legújabb vígjátékát, mely minden eddigi vígjátékfilm felülmúl.

xx „Segítség, üldöz a pénz” című nagyszabású vígjáték szombattig marad az aradi Uránia műsorán. A nagyszabású vígjáték főalakja egy szerencsés ember, aki egész váratlanul egész hatalmas vagyon birtokába jut. Az aradi Uránia mozgószínház előadása fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Patt és Patachon, mint tengerészek című nagyszabású vígjátékot vasárnapról vetíti az aradi Apolló.

xx A világ legújabb eseményeit minden előadás előtt vetíti az aradi Apolló mozgószínház filmjurnalja.

xx Harry Piel legszenzációsabb filmjét vetíti az aradi Uránia mozgószínház legújabb műsorán.

Ha sőtől van szó,

csak lemezzáró

„Casino”
Record Speciala
English Jockey
CORVIN

HARRY PIEL legszenzációsabb filmje vasárnapról az **Urániában.**

„ALFACO” cipőnagyáruház megnyílt P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Kérjük kirakataink megtekintését!
HOFFMANN csemegéüzlet mellett. Tisztelettel: Klein és Dávid.

INGYEN AD MINDEN FELVÉTELHEZ EGY MŰVESZI KIVITELŐ NAGYITTÁST. **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-tér).

KÖZGAZDASÁG.

Szabad kereskedelmet hirdet az új vámtarifa

Megszaporodott a vámhivatalok munkája.

(Arad, április 14.) A mai napon életbelépett az új vámtarifa. Az illetékesek nagy aggodalommal tekintenek az új vámok elé, mert annak nyomán általános drágulástól félnek, az új tarifa hatása egyelőre abban érezhető, hogy a forgalom az utóbbi napokban igen nagy mértékben fellendült.

A kereskedők igyekeznek árúkészleteiket most beszerezni a régi tarifa mellett, hogy hosszú ideig versenyezni tudjanak. A vámhivatal, amelynek a forgalma az utóbbi hónapokban különösen lanyha volt, egyszerre felélénkült. Naponta vagonszámra érkeznek be az áru és kerül elvámolás alá úgy, hogy a vámiszvisezők éjjel-nappal egyfolytában dolgoznak, hogy a megnövekedett forgalmat lebonyolíthassák. Az új tarifa mellé fűzött rendelkezés ér-

telmében a külföldi állomásokon április 13-ig feladott és legkésőbb 24-éig román állomásra érkező árut még a régi tarifa szerinti vámolják el. Így minden kereskedő igyekezett rendelkezéseit idejében feladni és bizonyos, hogy a vám forgalma az egész hónapban élénk lesz, májusban viszont lecsökken.

A vámtarifa különben visszatérést jelent a szabadkereskedelethez, amennyiben most már nem tiltja meg semmiféle áru kivitelét, vagy behozatalt. Prohibit cikkek a jövőben nem lesznek, így szabad lesz behozni külföldi borkat, pezsgőket, művirágokat, élővirágot, vegyeszeti anyagokat, stb. Igaz viszont, hogy ezeknek a vámjai olyan magasak, hogy aligha lesz versenyképes a romániai piacokon. A fontos azonban mégis csak az, hogy visszatérni a szabad kereskedelemhez minden vonalon.

Zürichben 3.20, Párisban 15'60 a lej

Helyi valutaárak. (Április hó 14.)
Kifizetések: Berlin 40.60, Amsterdam 68.55, Newyork 170.50, London 831, Páris 6.72, Milánó 8.78, Prága 5.07.50, Budapest 29.90, Zágráb 8.02, Bécs 24.07, Zürich 32.90. — Ár: Márka 40.60, dollár 170, francia frank 6.70, olasz lira 8.70, cseh szokol 5.07, pengő 29.90, dinár 3, osztrák schilling 24.07, svájci frank 32.90. — Pénz: Márka 38.60, dollár 168, francia frank 6.40, olasz lira 8.40, cseh szokol 4.90, pengő 29.40, dinár 2.85, osztrák schilling 24.50, svájci frank 31.90. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Április hó 14.)
Berlin 123.25, Amsterdam 208.02, Newyork 519.87.50, London 2525.10, Páris 20.35.50, Milánó 25.90, Prága 15.39.50, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.20, Varsó 58, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdezárlat. (Április hó 14.)
Berlin 123.25, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2524.75, Páris 20.35.50, Milánó 26.12.50, Prága 15.39.50, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.75, Bucuresti 3.20, Varsó 57.95, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Április hó 14.)
Kifizetések: Páris 6.68, Berlin 40.40, London 827, Newyork 170, Milánó 8.48, Zürich 32.85, Bécs 24, Prága 5.06. — Valuták: Napoleon 685, márka 40.25, leva 1.20, török lira 0.94, angol font 825, francia frank 6.80, svájci frank 32.50, olasz lira 8.70, drachma 2.25, dinár 3.10, dollár 169.25, lengyel zloty 20, osztrák schilling 25, pengő 30, cseh szokol 5.12.

Örök ifjuság és fehér arany.

Oradeai világláró érdekes találománai.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójától.)
Ma érkezett haza Oradeára Newyorkból Urán Andor váradi fiatalember, aki hét évvel ezelőtt ment ki Amerikába. Urán Andor már 1913-ban világszerte ismertté tette nevét a beszélő film feltalálásával. Az oradeai nagyváradi ifju találománya forradalmat jelentett abban az időben és úgy látszott, hogy Urán Andor születes karréert fut be, de közbejött a világháború és ez szárnyát szegte Uránnak is. A háború után Amerikába ment az oradeai fiatalember és lassan fektetődte magát, úgy, hogy egy rádiógyárban, mint mérnök nyert alkalmat. A rádióval kapcsolatban is tett érdekes felfedezést, de később is, mikor már egy vasfelhőkarcolókat építő társaságnál dolgozott, igen sok praktikus találmánnyal lepte meg az amerikai építészeket.

A múlt évben nagy feltűnést keltett az a per, amely a Fox és Western filmgyár között támadt a beszélőfilm elsőbbségi használatának joga körül. Urán felkereste a két gyár igazgatóját és kimutatta, hogy ő a beszélőfilm már 1913-ban szabadalmaztatta. Erre megszünt a per a két gyár között. Urán Andor ezután keltött börgombgyárat alapított, majd átért az ékszerszakmára és a fehér aranyat kezd

te tanulmányozni. A fehér aranyat egyelőre csak Amerikában ismerik és Párisban csak most kezd tört hódítani. A fehér arany hasonlít a platinához, 16 karátos és könnyebben formálható, mint a sárga arany. Ezért a benne készült ékszerek is szebbek.

Urán Andort élénken foglalkoztatta az a probléma is, hogy mikép tudják magukat az amerikaiak olyan jól konzerválni és rajóit egy természetes eljárásra, amely megoldja a fiatalság, az életkedv és a munkabírás tartósságának problémáját. A 33 éves Urán Andor maga is olyan mint egy 18 éves ifju. Erről különben cikksorozatot szándékszik írni az oradeai polihiszter, akiről alighanem kiderül majd az is, hogy avatott forgatója a tollnak.

OKVETLEN VEGYE MEG

az „ARADI KÖZLÖNY” rendkívül érdekes husvétli számát, jól fog szórakozni.

Rádió-műsor.

Péntek, április 15. Wien—Graz: Nincs előadás. — Pozsony—Prága: 12. Nagypénteki szertartás. — Zágráb: 19. Operaelőadás. — Milánó: 21.15. „Stabat mater”. Boroszló: 16. Operaelőadás (Parsifal). — Lengyel: 29.15. „A 3 Mária” (Passióének). — Stuttgart: 18. Mátyás-passió (Bach). 21. Hangverseny. — Frankfurt a. M.: 16.30. Passióhangverseny. 20.15. Nagypénteki program. — Róma: 21. Egyházi hangverseny. — Berlin: 16. Wagner Parsifalja. — München: Nincs előadás. — Budapest: 9.15. Hírek. 10. Istentisztelet a Kálvin-tér ref. templomban. — 17. Passiójáték.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekéri nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Sámson Jakab Cluj, Románia legjobb hírnévre örvendő uriszabója értesíti Arad és vidéke uriközönőségét, valamint régebbi megrendelőit, hogy május havában Aradon, Bul. Reg. Maria 9. szám alatt valódi ANGOL SZÖVET KÜLÖNLEGESSÉGEKKEL és elsőrangú munkaerőkkel készített személyes vezetése alatt-MEONYITJA.

Kiváló tisztelettel:

Sámson Jakab
uriszabó, Cluj.

16780

Bankkölcsönöket

aradi házakra és környékbeli földekre legelőnyösebb feltételekkel betáblázás mellett folyósítottak.

H. A. SZALBERT Irodája
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-sz.) 12. sz.

Forgalmas fűszerüzlet

vadik és italmáréssel csakúgy okok miatt, sürgősen eladó. 2062
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Harisnyák!

Magas sarokkal 48—60 lej, seiyem flor 78—95 lej, látyol 106—161 125 lejig, hibátlan seiyem 108 L. Kestük seiyem kivárással 80 L. Ingek, nyakkendők, zsebkendők, gombok, csipkék mélyen lezárlított árban „APOLLO” áruház, POPPER, Str. Meşianu 2

Kérjete csak

NESTLÉ-féle táplisztet

gömbölyű pléhdobozokban,
valódi svájci gyártmány, a legjobb tápszer
gyermekeknek, betegeknek és aggoknak!

Kapható az egész országban
minden gyógyszerárban és drogériában.

A gyermekórház közelében 2 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló

magánház

nagy kerttel, havi 1000 lejért BÉRBEADÓ. Szeva. Str. Maracianu (Cucur-u.) 6.

CONVOCARE. Comertul de lenne Arad-Podgoria S. A. isi tine in 23. Aprilie 1927. la orele 3 1/2 d. m. in localul sau in Ghioroc ADUNARE GENERALA ORDINARA a IV-a la care prin aceasta se invita D-nii actionari. Obiecte: 1. Alegerea 2 actionari pentru autentificarea procesului verbal. 2. Prezentarea si stabilirea socotilor de anul 1926, si dispozitiuni la privinta folosirea beneficiului net, raportul comitetului de supraveghere despre anul 1926, si darea absolvirii pentru consiliul de administratie si comitetul de supraveghere. 3. Propunerea a consiliului de administratie referitor la infiintarea unei filiale. 4. Alegerea 2 membri la consiliul de administratie. 5. Eventuale propuneri.
Ghioroc, la 12. Aprilie 1927.

2077

Consiliul de administratie.

FIGYELEM

A lej nagy emelkedése folytán az összes raktáron levő tavaszi felöltő és ruhanidonságokat mélyen leszállított árban bocsájtom a n. é. vevőközönség rendelkezésére. Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg óriási raktáramat:

FIGYELEM

Figyelam

Angol felöltők 1200 lejtől! Koverkolt felöltők 2500 lej! Szövet ruhák 750 lejtől! Pongyolák ... 320 lej! Hítképes egyének részletfizetésre is vásárolhatnak.

PLESZ

központi ruhanagyáruhaza Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Figyelam

Legfinomabb tea-vaj

Aradi Tejcsarnok

Str. Crisan (Karinna-ucca) 8. P. Catedrali (Thököly-tér) 14.

Yoghurt isz. kapható. 22

Beton, vasbeton,

műkő, osztorozásai, kövezési, aszfalt-munkákat a legpontosabb kivitelben a legelsőbb árért vállalja:

Rossi és Pellegrini

Arad, Str. Mărășești 61. (volt Kossuth-ucca)

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjaz az alábbiak szerint számítjuk. Minden szó hirdetés ára hétkézenap 4 lej — bányavásárnap 5 lej. — Vasárnap 6 lej. — Hétfőn 10 lej. — A vasárnapon és hétkézenap az alábbiak szerint számítjuk. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétkézenap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóknak joguk van a hirdetés megtagadására, ha az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában fogva érdeket alakítanak nem tartalmat, az minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyettesítése. * * * * * Hirdetéseket telefonon utján is tehetősek, telefon szám: 151. * * * * *

LEVELEZÉS.

„V. I.” jelűre levél ment Nebántsvirágtól, kérem átvenni. 2071

ALKALMAZÁS.

GYAKORLOTT vendéglői kézilány és pincértanulók jó fizetéssel felvétetnek Palkovitsnál Arad. 2065

EDDIG bizalmi állásban volt, nőlen. Erőteljesített magánműveleteink, minden írodai munkában járatos és megbízható-ságáról garanciát nyújthat, üzembeszün-tetés miatt állást keres. Választ „Nagy nyelvismeret” jelűre az Aradi Közlöny Kiadójába Kér. 2059

LAKÁS.

KÖZPONTBAN esinosn bútorozott kül-jönbejárattal szoba uriembernek kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2075

DISZKRÉT bejárata szobát keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába ké-rek „Azonnal” jelűre. 2058

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CUKRÁSZBERENDEZÉS fagyaltgéppel, asztalokkal olcsón eladó. Piata Iancu Avram (Szabadság-tér) 17. udvarban hátul. 2064

FILE DUPLA ÁGYTERITŐ, buadék, gyermek paplan, bőröndök, sezlón terítők, szobaborendezések, 12 személyes étegszervize, rakettok, antik szekrények, antik varróasztalok, ebédlő és összekötő szőnyegek, tükrök, festmények, órák, íróasztalok, asztalok, fonott nyugugy, villanylámpák, férfi ruhák, felöltők, fotelok, íróasztalgarnitúrák. Ré-vay lexikonok, kis Singer gép, ebédlő székek, trimo, aljandék tárgyak, vázák stb. eladók. Székéné. Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

PERZSASZÖNYEGEK különféle méretben eladók. Megtekinthető 2-4.ig. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2076

BIZOMÁNYBA KERESK disztárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnye-geket, közszükségleti cikkeket, férfi ruhaneműt, egyes bútordarabokat stb. — Székéné. Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 rigto: csomá-gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 500

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, háúszobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 2081

Olcsó zongorák

gyári árban 50.000 lejtől 85.000 lejtig a legjobb minőségben, bármilyen bécsi gyártermény kapható. ZONGORARAKTÁR Arad, P. Avram Iancu 21. (Szabadság-tér). MELIS.

Ha venni, eladni akar, hirdetést adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lejt tesz kockára.

INGATLAN.

ELADÓ ház Arad, Str. Mos Ajan (Széll) 23. szám. 2032

ÜZLETEK.

KIADÓ két kisebb üzlethelyiség a Str. Consistoriului és Str. Brătianu sarkán. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 10415

MAGTÁR, raktár és üzlethelyiség Arad, Strada Muresan (Nádor-ucca) kiadók. Bővebbet Str. Eminescu 5. 2064

FÜSZERÜZLET korsmával eladó. Cím Popa Tódor, Gyulavarsánd 105. 2068

Muzsaj József

Arad, színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

Tavaszi divat öltöny Lej 1600—

Tiszta gyapju öltöny „ 2450—

Covercoat divat öltöny „ 3150—

Felöltő tavaszi „ 1950—

Divat uister „ 2500—

Covercoat uister vagy raglán „ 3500—

Fregoli kabát „ 2200—

Gummi kabát „ 860—

Iskola öltöny előírás szerint „ 1740 (t)

Divat szabóság!

Nagy posztó raktár!

Építetők figyelmébe!

szakszerű villanyvilágítás és csengő-vezeték szerelése falba süllyesztve, vagy falon kívüli legelőcsobban

VARGA és ROSENFELD világítási vállalat,

Bulev. Reg. Maria 12. Telefon szám 808. Állandó nagy csillár raktár! Költségvetés vidékre is díjtalan!

„AUTOTECHNICA” A. HERZFELD

ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA 19. **RENAULT** Autófelkészítési cikkek, autógumik, Michelin Cablo, kerékpárok, motorbiciklik, több gumik lerakatában a fenti cikkek a legolcsóbb szolid napi árban szereshetők be. Angol „Dunlop” gumik lerakata. Kerékpárok részleteire is. **RENAULT** 4 üléses autók a legjobbak és legolcsóbbak. 4 üléses autók a legjobbak és legolcsóbbak.

HARISNYA I. RENDŐ kéménnyel gyáraktól 25% árlásbájtással! Női harisnya 28 lejtől 185 lejt! Férfi és gyermekharisnyák 16 lejtől 125 lejt! Selyemharisnya 75 lej, 95 és egész prima 117 lej! Selyem szálak 105 lejtől! Kéztyű 45 és 1. prima átvatos 88 lej! Bőrkeztűk 100 lejtől! Nyakkendők 45-161! Óriási választék csipkékben, szalagokban és mindenféle rövidrukkban! Str. Eminescu 15. **Bogyó A.** Arad.

Bérház,

egy 2 szobás és 4 egyszobás lakással, 48.000 lej bérjvedelemmel, elfoglalható 2 szobás lakással 300.000 lejtért ELADÓ. Megbízott: Györfly „Mures” irodája Arad, Str. Unirel. 15288

Harisnya szenzáció!!

Ceaske garantált elsőrendű minőségben **la cerna flor sima — 125 Lei**
Oakkos szőll ajuros — 155 Lei
Nyllas flor la la — 180 Lei
Divatkabátok, Poulwerek, bőr- és cerna keztyű különlegességek, mérekeket árakon **Szántónál, Arad, Str. Emi-**
Szántónál, neszta (Deák F.-u.)
Yadászkúrttel szemben.

EXTRAS DIN LICITATIUNE DE PUBLICATIE.

In baza recercării firmei „Arădana” Societate Comercială și Industrială din Arad, se vor vinde în riscul, sarcină și cheltuielile deonorului terdive Maxim I. Vulcu, domiciliat în Arad prin licitație publică, care se va ține la (2) două Mai 1927, după masă la orele (3) trei în biroul și cu intervenția notarului public Dr. Eugen Beles Arad, Strada Brătianu 2., în total 66 saizecisisase bucăți tabă de fier, de diferite dimensiuni în greutate de circa 10.000 kilograme, date în gaj comercial cu prețuri de strigare de 200.000 lei, acțiua care va ține mai mult, eventual însă și sub prețul de strigare.

Amatorii au să depună ca vadiu 10% a prețului de strigare, în mânăle notarului public. Înainte de a se începe licitația, iar firma Arădana are dreptul să participe la licitație fără depunerea vadiului.

Condițiile de licitație sunt depuse în biroul notarului public mai sus amintit iar marțurile se pot vedea la firma „Arădana” Societate Comercială și Industrială Arad, Bul. Regele Ferdinand 40-42. în fiecare zi de lucru între orele 4-5 d. m. 2074

Arad, la 14. Aprilie 1927.

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany árban 350—400 lej. Fém koronák—fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZATI!

Fehérfogak kautsuktra darabja 50 lej. Foghuzás (injektiós érzéztelenítés-sel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 495

Frida D'MOUDJALLED vizsgázott fogászónő

Értesítés!

Tudomására hozzuk a nagy-érdemű vevőközönségnek, hogy megvásároltuk egy gummiabatyár teljes készletét és így több mint

1000 drb
női és férfi
gummiabatyók

elárusítását feltűnő olcsó árban megkezdttük A lej javulása miatt az összes raktáron levő

férfi, fiu és gyermek-
ruhákat mélyen
leszállított árban
árusítjuk!

Ne mulassza el kirakataink és raktárunk megtekintését.

Szántó és Komlós

Arad, Színházépület, 1788

Butskó Béla

paszományos és gombkötő Arad, Bul. Reg. Ferdinand 63. (Boros Béni-tér.) Vállalja minden é szakba vágó munkák készítését a legjutányosabb árért.

Krón és Vandracsék

épitészek és épitőmesterek tervező és vállalati irodája A R A D Strada Leo. Av. I. Sava No 9. (v. Kiss-ucca, Fereac-tér sarok.) 10419

Vásároljon Hartmann Kálmán ékszerésznél Arad, MINORITA PALOTA